

มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

ปริญญานิพนธ์
ของ
ลันติพงษ์ เจริญศรี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
พฤษภาคม 2543
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ชูชีพ อ่อนโคกสูง)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.อุปวิทย์ สุวคันทรกุล)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ชูชีพ อ่อนโคกสูง)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.อุปวิทย์ สุวคันทรกุล)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์อนุสรณ์ อรรถศิริ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)

วันที่ 6 เดือน พฤษภาคม พ.ศ 2543

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ชูชีพ อ่อนโลกสูง ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ดร.อุปวิทย์ สุวคันธกุล กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ พร้อมด้วย ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และอาจารย์อนุสรณ์ อรรถศิริ ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบ ตลอดจนให้คำแนะนำเพิ่มเติมอันมีค่ายิ่งแก่การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จัตรศุภกุล รองศาสตราจารย์ ดร. อารีย์ พันธมณี และรองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแก้ไข พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการสร้างแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ อาจารย์สบโชค พูลนวม ที่ให้คำปรึกษาแนะนำมาโดยตลอด พร้อมทั้งให้การสนับสนุนแนะนำในการสร้างแบบสอบถามในการวิจัย อาจารย์เขวาลิต สูงใหญ่ ที่ให้การช่วยเหลือแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูล อาจารย์อัมพร เมฆามันท์ ที่ให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวกในทุก ๆ ด้านแก่ผู้วิจัย งานวิจัยนี้สำเร็จลงไปด้วยดี อาจารย์วิมลมาศ ยิ้มละมัย หัวหน้าศูนย์ส่งเสริมการวิจัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยศักดิ์ ชั่งใจ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัย โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) ที่กรุณาเป็นธุระในการประสานงาน และรวบรวมแบบสอบถามในการทดลองข้อมูลและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม และขอขอบคุณ อาจารย์อนุพงศ์ จันทรมณี และอาจารย์หมวดวิชาอุตสาหกรรมศึกษา ทุกท่านที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองข้อมูล และนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่เป็นกลุ่มประชากรในการวิจัย

ขอขอบคุณผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าหมวดอุตสาหกรรมศึกษา และคณะครู - อาจารย์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ทุกท่านที่ได้ให้โอกาสและสนับสนุนผู้วิจัยทำให้การวิจัยสำเร็จลงด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณแม่ละเมียด เจริญศรี ที่ให้การสนับสนุน
และเป็นกำลังใจมาโดยตลอด

สันติพงษ์ เจริญศรี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).....	8
มูลเหตุจูงใจ.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
ประชากร.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การจัดกระทำข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57

บทที่	หน้า
ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	82
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	82
สมมติฐานในการวิจัย.....	82
ประชากร.....	82
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	83
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
อภิปรายผล.....	89
ข้อเสนอแนะ.....	92
บรรณานุกรม.....	94
ภาคผนวก.....	103
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบ สอบถาม และหนังสือขอความอนุเคราะห์การตอบแบบสอบถาม.....	104
ภาคผนวก ข แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	107
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	113

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ประชากรจำแนกตามชั้นเรียน.....	51
2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน.....	58
3 คำร้อยละตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่เลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม จำแนก ตามอาชีพของผู้ปกครอง.....	59
4 คำร้อยละตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่เลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม จำแนก ตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง.....	60
5 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชา พื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมโดยรวม.....	61
6 มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านความถนัด.....	62
7 มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านความสนใจ.....	63
8 มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง.....	64
9 มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านการศึกษาต่อ.....	65
10 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชา พื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านความถนัด.....	67
11 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชา พื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านความสนใจ.....	68

[illegible]

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรใช้ในการวิจัย.....	7
2 แสดงโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).....	13
3 แสดงกรอบความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียน.....	15
4 แสดงความมุ่งหวังของหลักสูตรวิชาช่างอุตสาหกรรม.....	15
5 แสดงคุณลักษณะของผู้เรียนแต่ละระดับของการศึกษา.....	16
6 แสดงคุณลักษณะของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	16
7 แสดงทิศทางการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษา.....	17

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่าง ๆ ตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด แม้การศึกษาจะเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคน แต่ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพเท่านั้นจึงจะเอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพ และความสามารถตลอดจนคุณลักษณะต่าง ๆ ของคนที่จะเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ยังมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนได้พัฒนาขีดความสามารถของตนได้เต็มตามศักยภาพ และมีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ปัญญา จิตใจ และสังคม เป็นผู้รู้จักคิด วิเคราะห์ ใช้เหตุและผลเชิงวิทยาศาสตร์ มีความคิดรวบยอด รักการเรียนรู้ รู้วิธีการ และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีเจตคติที่ดี มีวินัย มีความรับผิดชอบ และมีทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาคนพัฒนาอาชีพ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8. 2540 - 2544 : 24)

การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้จัดหลักสูตรเพื่อเชื่อมการเรียนรู้ในระบบโรงเรียนและการทำงานเข้าด้วยกัน คือมีความสัมพันธ์กันระหว่างความรู้วิชาสามัญกับวิชาชีพ และความรู้ในภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ ซึ่งโดยปกติก็จัดอยู่ในการศึกษาทุกระดับทั่วประเทศ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา แต่จะให้ความสำคัญแก่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นพิเศษ เพราะผู้รับการศึกษาในระดับนี้มีวัยและวุฒิในระดับที่จะออกไปประกอบอาชีพได้ นอกจากนี้การขยายตัวของการศึกษาในระดับนี้มีอยู่สูงและเป็นการขยายตัวไปในชนบทอย่างกว้างขวาง จุดเด่นที่สำคัญของหลักสูตรนี้คือเป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้โดยตรง ดังนั้นในโครงสร้างหลักสูตรฉบับนี้ จึงกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพเป็นวิชา

บังคับและให้เรียนวิชาเลือกตามแผนการเรียนโดยเลือกจากหมวดวิชาต่าง ๆ ในกลุ่มวิชาอาชีพ ด้วยเหตุนี้โรงเรียนมัธยมศึกษาปัจจุบันจึงถือว่าวิชาอาชีพเป็นวิชาเลือกในแผนการเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เลือกตามความถนัด ความสนใจ และไม่เป็นการจำกัดจำนวนการผลิตตามความต้องการด้านกำลังคนหรือความต้องการแรงงาน แต่ในความเป็นจริงโรงเรียนมัธยมศึกษาได้พบปัญหาในการเปิดแผนการเรียนวิชาอาชีพในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คือโรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกแผนการเรียนอย่างอิสระตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถเฉพาะบุคคลแล้ว (ลัดดาวัลย์ โค้วตระกูล. 2528 : 3) แต่นักเรียนยังเลือกเรียนเฉพาะบางวิชาเท่านั้น ไม่หลากหลาย โรงเรียนจึงไม่อาจสนองความต้องการของเด็กนักเรียนได้

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จัดแผนการเรียนกลุ่มวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม โดยนักเรียนมุ่งเน้นเลือกแผนการเรียนกลุ่มวิชาที่ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพโดยตรง นอกจากนั้นยังเป็นพื้นฐานสำหรับการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นอีกด้วย โครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียนกำหนดให้นักเรียนทุกคนต้องเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพ เพราะเป็นวิชาบังคับเลือก มีจุดประสงค์ที่จะให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ในการทำงานและการดำเนินชีวิต โดยฝึกให้มีความรู้และทักษะขั้นพื้นฐานในการทำงาน การจัดการ และให้รู้ช่องทางในการประกอบอาชีพตามรูปแบบที่กำหนดให้เลือกเรียน 6 หน่วยการเรียนรู้จากวิชาพื้นฐานอาชีพ 4 สาขา คือ คหกรรม คอมพิวเตอร์ ศิลปกรรม และอุตสาหกรรม วิชาบังคับส่วนนี้ไม่ว่าจะเป็นสาขาใด เป็นวิชาพื้นฐานในการเรียนอาชีพสาขานั้น ๆ ต่อไป และให้เลือกเรียนจากรายวิชาดังกล่าวโดยไม่ต้องเลือกเรียนตามลำดับรายวิชา (คู่มือ นักเรียน ครู และผู้ปกครอง โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2542 : 13)

การเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมของนักเรียนแต่ละคนอาจมีมูลเหตุจูงใจแตกต่างกันไป บางคนมาด้วยเหตุผลหลายอย่างประกอบกัน หรือบางคนอาจมีเหตุผลซ่อนเร้นที่เจ้าตัวไม่ยอมบอกความจริง หรือบางคนอาจไม่ทราบเหตุผลที่แท้จริงของตนก็ได้ ลักษณะดังกล่าวเช่น ต้องการเรียนเพราะต้องการพัฒนาตนเองทั้งทางด้านวิชาอาชีพ และด้านความรู้ ต้องการความมั่นคงในชีวิตการทำงาน ต้องการเรียนเพื่อเป็นพื้นฐานในการเข้าเรียนต่อทางด้านสถาปัตยกรรม และวิศวกรรม ต้องการนำความรู้เพื่อไปประกอบอาชีพให้เป็นที่ยอมรับของสังคม แต่ในสภาพที่เป็นจริงการเปิดโอกาสให้

ทุกคนได้ศึกษาอย่างเท่าเทียมกันตามความสนใจและความถนัด ยังเป็นไปไม่ได้ทั่วถึง การให้การศึกษาของโรงเรียนยังอยู่ในขอบเขตจำกัด ยังไม่สามารถจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของทุกคนได้ (วาสนา วิเชียรฉาย. 2531 : 2) การเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร น่าจะมีมูลเหตุจูงใจหลากหลายเช่นกัน ผู้วิจัยซึ่งสอนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม จึงมีความคิดว่าจะศึกษาถึงมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ว่ามีมูลเหตุจูงใจใดบ้างเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนให้มากยิ่งขึ้นกว่านี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้เพื่อ

1. ศึกษามูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลสำคัญให้ผู้บริหารและครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) นำไปพิจารณาวางแผนในการจัดการศึกษาวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และสภาพความพร้อมของโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ปีการศึกษา 2542 ที่ได้เลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมแล้ว จำนวน 118 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา แบ่งเป็น

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.1.2 อาชีพของผู้ปกครอง

2.1.3 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพ

อุตสาหกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ใน 4 ด้าน ได้แก่

2.2.1 ด้านความถนัด

2.2.2 ด้านความสนใจ

2.2.3 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

2.2.4 ด้านการศึกษาต่อ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม หมายถึง ความต้องการที่จะเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมให้ประสบผลสำเร็จของนักเรียน เมื่อพิจารณาจากปัจจัย 4 ด้านคือ

1.1 ด้านความถนัด หมายถึง ระดับความสามารถที่จะเรียนและฝึกฝนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมให้ประสบความสำเร็จ

1.2 ด้านความสนใจ หมายถึง ความชอบหรือความพึงพอใจที่จะเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมให้ประสบความสำเร็จ

1.3 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง หมายถึง อิทธิพลของบิดา มารดา ผู้ปกครอง อาจารย์ เพื่อน และสื่อสารมวลชนต่อการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพ อุตสาหกรรม

1.4 ด้านการศึกษาต่อ หมายถึง ความรู้จากการเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพ อุตสาหกรรมสามารถนำไปเป็นความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อ

2. วิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม หมายถึง วิชาบังคับเลือกในกลุ่มวิชา พื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จัดให้เรียน

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งวัดจาก ผลการเรียนรู้ทุกวิชา แบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้

3.1 ระดับผลการเรียนดีมาก	หมายถึง คะแนนเฉลี่ย 4.00
3.2 ระดับผลการเรียนดี	หมายถึง คะแนนเฉลี่ย 3.00 - 3.99
3.3 ระดับผลการเรียนปานกลาง	หมายถึง คะแนนเฉลี่ย 2.00 - 2.99
3.4 ระดับผลการเรียนต่ำ	หมายถึง คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.99
3.5 ระดับผลการเรียนต่ำมาก	หมายถึง คะแนนเฉลี่ย 0 - 0.99

4. อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง งานประจำที่ทำให้เกิดรายได้ให้ผู้ปกครอง ของนักเรียนประกอบด้วย

4.1 อาชีพเกษตรกร หมายถึง ผู้ที่มีอาชีพทางการเกษตรทุกชนิด เช่น การทำสวน ทำนา ทำไร่ และทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์ทุกชนิด

4.2 อาชีพธุรกิจ หมายถึง ผู้ที่ทำการค้าขายของทุกชนิดที่เป็นของตนเอง ที่จดทะเบียนเป็นบริษัท

4.3 อาชีพรับราชการ หมายถึง ผู้ที่ทำงานในระบบราชการ โดยเป็น ข้าราชการหรือทำงานเป็นลูกจ้างประจำในสังกัดของรัฐบาล

4.4 อาชีพรับจ้าง หมายถึง ผู้ที่รับจ้างเป็นรายวัน รายเดือน

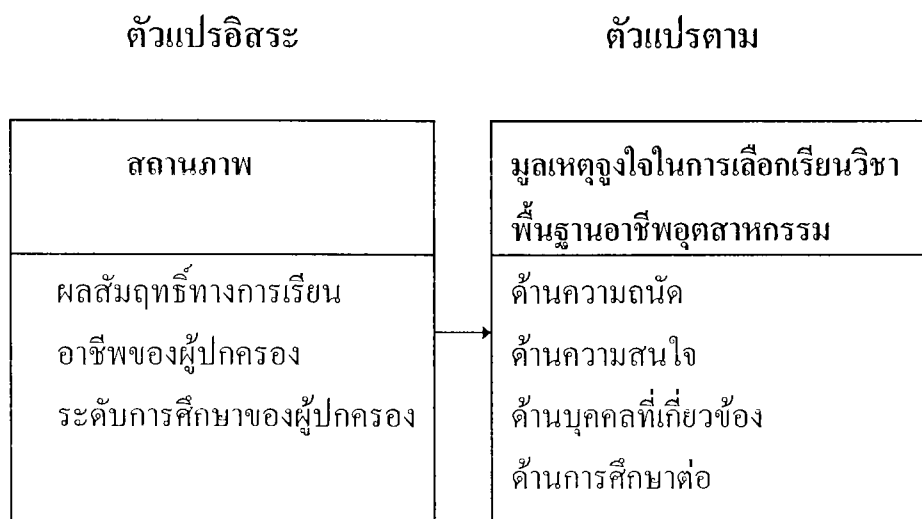
4.5 อาชีพอื่น ๆ หมายถึง ผู้ที่มีอาชีพในการทำงานอื่น ๆ นอกจาก ที่กล่าวมาแล้วหรือผู้ที่ไม่ได้ระบุอาชีพที่แน่นอน

5. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง หมายถึง วุฒิการศึกษาชั้นสูงสุดของผู้ปกครองของนักเรียน แบ่งเป็น ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท สูงกว่าปริญญาโท

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครองต่างกัน มีความคิดเห็นต่อมูลเหตุเชิงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

กรอบความคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรใช้ในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน อาชีพอุตสาหกรรม แบ่งเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
2. มูลเหตุจูงใจ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในขั้นเตรียมทางด้านการเรียนต่อ และ/หรือ ทางด้านการประกอบอาชีพ โดยในการจัดหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย มีแผนการเรียน ให้นักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจและความถนัด ซึ่งจำแนกพิจารณาแผนการเรียนเป็น 2 ด้านคือ สายสามัญศึกษาและสายอาชีวศึกษา (เปรรื่อง กิจรัตน์. 2532 : 4) โดยมี รายละเอียดของหลักสูตรดังนี้

หลักสูตรสายสามัญศึกษา ได้แก่ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กำหนดหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างของ หลักสูตร และแผนการเรียนดังนี้

หลักการของหลักสูตร (กรมวิชาการ. 2534 : 1)

1. เป็นการศึกษาเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่สามารถนำไปประกอบ อาชีพให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจในสังคม
2. เป็นการศึกษาที่สนองต่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นหรือการศึกษาต่อ

3. เป็นการศึกษาที่ส่งเสริมการนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ท้องถิ่น และประเทศชาติ

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (กรมวิชาการ. 2534 : 1)

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต และให้สามารถนำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนได้พัฒนาเชาว์ปัญญา มีความรู้และทักษะเฉพาะด้านตามศักยภาพ เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ร่วมพัฒนาสังคมด้วยแนวทางและวิธีการใหม่ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญเฉพาะด้าน
2. มีความรู้เกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ
3. สามารถเป็นผู้นำและเป็นผู้ให้บริการชุมชนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม
4. สามารถวางแผนแก้ปัญหาในชุมชนของตน
5. มีความภูมิใจในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเท่าเทียมกัน
6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถนำแนวทางหรือวิธีการใหม่ ๆ ไปใช้ในการพัฒนาชุมชนของตน
7. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพและเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ
8. มีนิสัยรักการทำงาน เต็มใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีทักษะในการจัดการ
9. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในประเทศและในโลก มุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศตามบทบาทและหน้าที่ของตน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างทรัพยากร ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของประเทศ

โครงสร้างของหลักสูตร (กรมวิชาการ. 2534 : 2) แบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

1. วิชาบังคับ จำนวน 30 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ รายวิชาต่อไปนี้

- 1.1 วิชาบังคับแกน จำนวน 15 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย
สังคมศึกษา และพลานามัย
- 1.2 วิชาบังคับเลือก จำนวน 15 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ วิชาพลานามัย
วิทยาศาสตร์ และพื้นฐานวิชาอาชีพ

2. วิชาเลือกเสรี เลือกเรียนอย่างน้อยจำนวน 45 หน่วยการเรียนรู้ ให้เลือก
จากรายวิชาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ต่อไปนี้

- 2.1 กลุ่มวิชาภาษาไทย ได้แก่ วิชาภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ
- 2.2 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา
- 2.3 กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ ได้แก่ วิชาพลานามัยและศิลปะ
- 2.4 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ ได้แก่ วิทยาศาสตร์
คณิตศาสตร์

2.5 กลุ่มวิชาอาชีพ

3. กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมต่อไปนี้

- 3.1 กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
- 3.2 กิจกรรมแนะแนวและหรือกิจกรรมแก้ปัญหาและหรือกิจกรรม
พัฒนาการเรียนรู้
- 3.3 กิจกรรมอิสระของผู้เรียน

**การจัดการเรียนการสอนวิชาการงานและอาชีพตามหลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียน
มัธยมศึกษา**

การจัดการเรียนการสอนการงานและอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้นนั้น หน่วย
ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2534 : 16 - 23) ได้กำหนด
แนวทางไว้ดังนี้

จุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา

1. มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนให้เกิดความรู้และทักษะให้เพียงพอที่จะใช้
เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับสูง
2. เป็นการจัดการเรียนการสอนพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของตนเอง

3. เน้นให้เกิดเจตคติที่ดีในการประกอบสัมมาชีพ มีความสามารถเชิงการจัด การ ตลอดจนสามารถทำงานร่วมกับกลุ่มได้

4. เน้นความสามารถในการใช้ทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้มาสร้างผลผลิตเพื่อให้เกิดรายได้ระหว่างเรียนตามความสามารถ

พื้นฐานวิชาอาชีพมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อ

1. ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในงานที่เป็นพื้นฐานของวิชาอาชีพ
2. ทักษะในการทำงาน
3. เจตคติที่ดีต่องานอาชีพ
4. มีคุณธรรมในการทำงาน
5. มีทักษะนำไปใช้ในการดำรงชีวิต

พื้นฐานวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มุ่งเน้นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ผู้เรียนเลือกเรียนวิชาพื้นฐานฯ ได้หลากหลาย
2. ฝึกทักษะวิชาอาชีพขั้นพื้นฐานและเทคนิคอาชีพ
3. มีทักษะการจัดการ การจำหน่าย
4. เห็นช่องทางการประกอบอาชีพ
5. นำความรู้และทักษะไปใช้ในการประกอบอาชีพ
6. ดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ

วิชาพื้นฐานวิชาอาชีพมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นวิชาบังคับเลือกในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย กำหนดไว้ 6 หน่วยการเรียนรู้

วิธีจัด

1. รายวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ มัธยมศึกษาตอนปลาย 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จัดการเรียนการสอนตามนี้

2. รายวิชาศิลปมัธยมศึกษาตอนปลาย 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

3. รายวิชาอาชีพในเอกสารรายวิชาอาชีพ รายวิชาอาชีพมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

4. รายวิชาอาชีพในหลักสูตรกลุ่มวิชาอาชีพ (วช.1 และ วช.2)

5. รายวิชาอาชีพจากหลักสูตรอื่นที่เทียบเท่าหรือในระดับเดียวกันที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติ

- 5.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2524 (ปวช. 2524)
- 5.2 หลักสูตรอาชีพพระยะสัน กรมอาชีวศึกษา
- 5.3 หลักสูตรอาชีพพระยะสัน กรมการศึกษานอกโรงเรียน
- 5.4 หลักสูตรช่างฝีมือ 1 ปี กรมอาชีวศึกษา
- 5.5 หลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นกลาง กรมศิลปากร

วิชาอาชีพมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นวิชาเลือกเสรี เลือกเรียนได้อย่างน้อย 45 หน่วยการเรียนรู้ เลือกจาก

- 1. เอกสารรายวิชาอาชีพหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
- 2. รายวิชาอาชีพในหลักสูตรกลุ่มวิชาอาชีพ (วช.1 และ วช.2)
- 3. หลักสูตรอื่นใดที่เทียบเท่าหรืออยู่ในระดับเดียวกันที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติ เช่น

- 3.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2524
- 3.2 หลักสูตรอาชีพพระยะสัน กรมอาชีวศึกษา
- 3.3 หลักสูตรอาชีพพระยะสัน กรมการศึกษานอกโรงเรียน
- 3.4 หลักสูตรช่างฝีมือ 1 ปี กรมอาชีวศึกษา
- 3.5 หลักสูตรนาฏศิลป์ชั้นกลาง กรมศิลปากร

- 4. รายวิชาอาชีพที่ท้องถิ่นจัดทำขึ้นตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

หมายเหตุ โรงเรียนที่เปิดแผนวิชาอาชีพ 1 และ 2 (วช. 1 และ วช. 2) สามารถเปิดสอนตามโครงสร้างเดิมที่เคยเปิดสอนมาแล้ว เช่น ช่างอุตสาหกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม เกษตรกรรม ศิลปกรรม และศิลปหัตถกรรม

โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

วิชา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาปีที่ 6		
	จำนวนหน่วยการเรียนรู้		
	บังคับ		เลือกเสรี
	แกน	เลือก	
1. ภาษาไทย	6	-	เลือกเรียนรายวิชาต่าง ๆ อีกอย่างน้อย 45 หน่วยการเรียนรู้ (ผู้เรียนที่นับถือศาสนาพุทธทุกคนจะต้องเลือกเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา ภาคเรียนละ 1 รายวิชา ตลอด 3 ปี)
2. สังคมศึกษา	6	-	
3. พละนามัย	3	-	
4. วิทยาศาสตร์	-	3	
5. พื้นฐานวิชาชีพ	-	6	
6. คณิตศาสตร์	-	6	
7. ภาษาต่างประเทศ	-	-	
8. ศิลป	-	-	
9. อาชีพ	-	-	
	15	15	
รวมจำนวนหน่วยการเรียนรู้	30		
กิจกรรม			
1. กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2532			1 คาบ/สัปดาห์/ภาค
2. กิจกรรมแนะแนวและหรือกิจกรรมแก้ปัญหาและหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้			2 คาบ/สัปดาห์/ภาค
3. กิจกรรมอิสระของผู้เรียน			

ภาพประกอบ 2 แสดงโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

1. การจัดกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพและกลุ่มวิชาอาชีพ

1.1 ความสำคัญของหลักสูตรวิชาอาชีพ

วิชาอาชีพเป็นวิชาที่มีความสำคัญในการเตรียมบุคคลให้มีความสามารถประกอบอาชีพให้ตอบสนองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ซึ่ง ธน แสงศักดิ์ (2528 : 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรวิชาอาชีพไม่มีประเทศใดสามารถให้การศึกษาระดับปริญญาแก่ประชาชนได้ทุกคน หรือแม้เพียงร้อยละ 10 - 15 ยิ่งประเทศที่ยากจนด้วยแล้ว การให้การศึกษาระดับอุดมศึกษาแก่ประชาชนได้เพียงร้อยละ 1 ก็นับว่าเป็นการยากยิ่ง ดังนั้นจำเป็นที่จะต้องให้การศึกษาเน้นทางด้านวิชาอาชีพ อันเป็นพื้นฐานที่จำเป็นสูงสุดสำหรับชีวิต และเป็นแหล่งทรัพยากรที่สำคัญยิ่งของประเทศ

1.2 จุดประสงค์ของกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพและกลุ่มวิชาอาชีพ

1.2.1 จุดประสงค์ของกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ

1.2.1.1 เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์
ในงานที่เป็นพื้นฐานของวิชาอาชีพ

1.2.1.2 เพื่อให้มีทักษะในการทำงาน

1.2.1.3 เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพและมีคุณธรรม
ในการทำงาน

1.2.1.4 เพื่อนำความรู้และทักษะไปใช้ในการดำเนิน
ชีวิต

1.3 จุดประสงค์ของกลุ่มวิชาอาชีพ

1.3.1 เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการ
ประกอบอาชีพ

1.3.2 เพื่อให้มีทักษะในงานอาชีพ

1.3.3 เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพและมีคุณธรรมในการ
ประกอบอาชีพ

1.4 กรมสามัญศึกษา (2533 : 13 - 25) ได้กำหนดขอบข่ายการจัดการ
เรียนการสอนกลุ่มวิชาอาชีพหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 ในส่วนของกลุ่ม
วิชาอาชีพได้รับการปรับปรุงในปี พ.ศ. 2533 ดังนี้

1.4.1 จุดสำคัญในการปรับปรุงหลักสูตร พ.ศ. 2533

1.4.1.1 ปรับเนื้อหาที่ซ้ำซ้อนเกินความจำเป็นออกไป

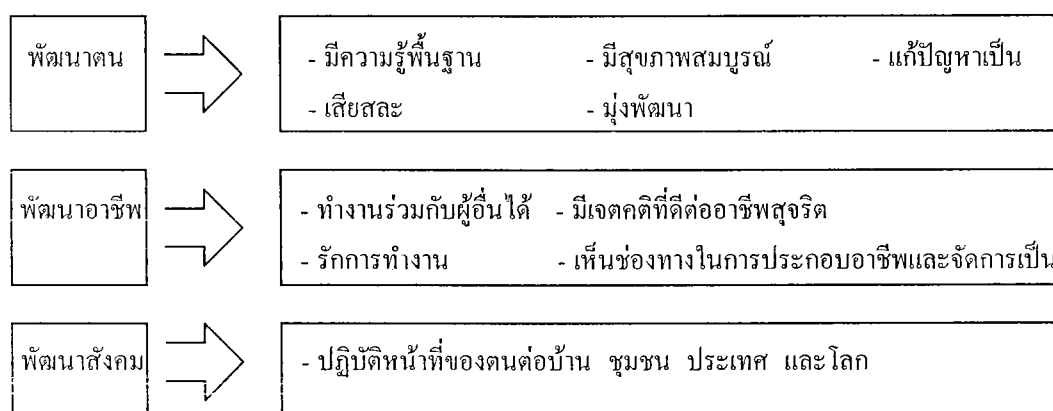
1.4.1.2 ปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตร มีวิชาบังคับเลือก และเลือกเสรีมากขึ้น

1.4.1.3 เปิดโอกาสและส่งเสริมให้ท้องถิ่นสร้างหลักสูตร รายวิชาตามโครงสร้างวิชาบังคับและเลือกเสรีได้

1.4.1.4 เขียนคำอธิบายรายวิชาเป็น 3 ตอน ได้แก่ แนวจัดกระบวนการเรียนการสอน เนื้อหาสาระ และวัตถุประสงค์

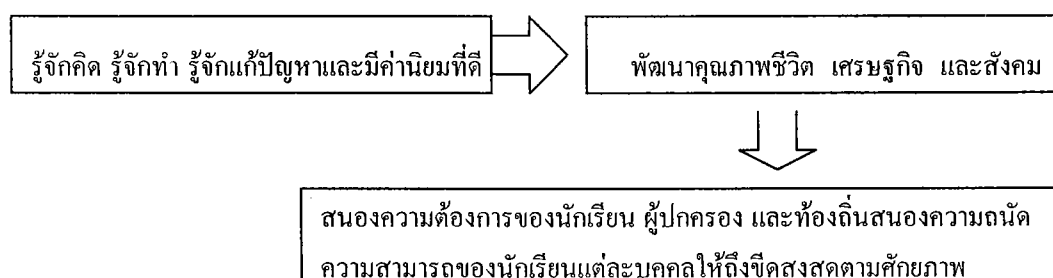
1.4.1.5 ลดและกระชับจุดหมายของหลักสูตรให้ชัดเจน ต่อเนื่องกัน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.5 กรอบความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียน

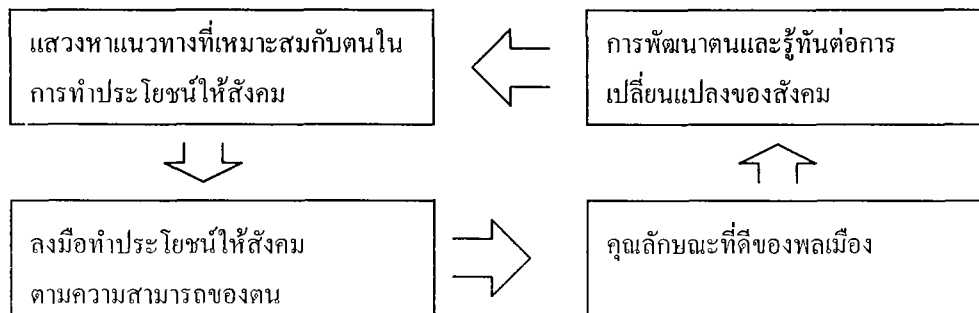
ภาพประกอบ 3 แสดงกรอบความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียน

1.6 ความมุ่งหวังของหลักสูตรวิชาช่างอุตสาหกรรม

ภาพประกอบ 4 แสดงความมุ่งหวังของหลักสูตรวิชาช่างอุตสาหกรรม

1.7 คุณลักษณะของผู้เรียนแต่ละระดับการศึกษา

ภาพประกอบ 5 แสดงคุณลักษณะของผู้เรียนแต่ละระดับของการศึกษา

1.8 คุณลักษณะของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ภาพประกอบ 6 แสดงคุณลักษณะของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

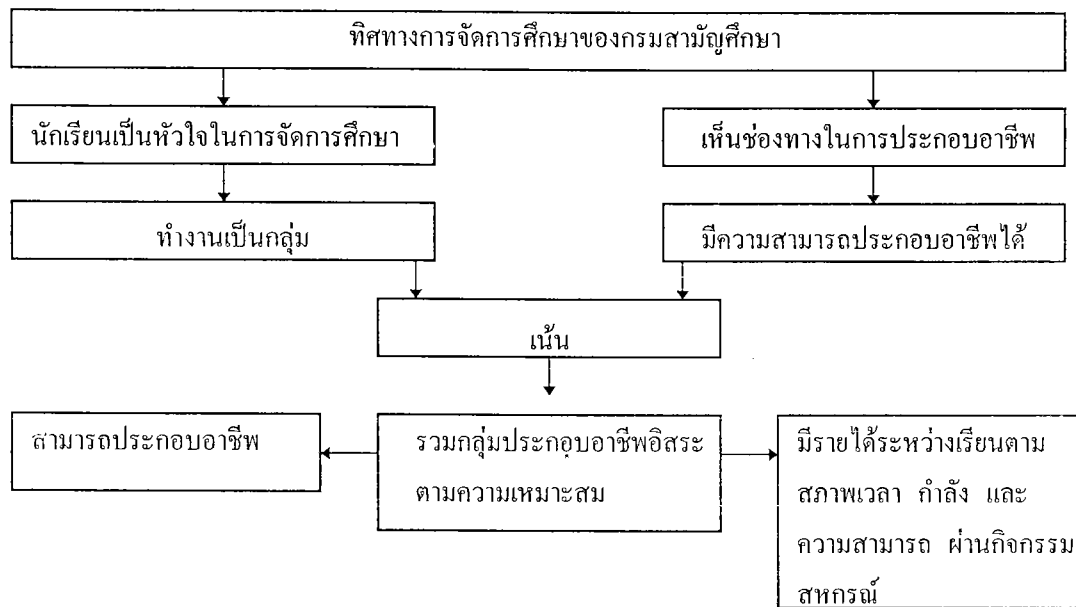
1.9 เป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ

หลักการ

เป็นการศึกษาทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานการประกอบสัมมาชีพการศึกษา

จุดหมาย

มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพและเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ

ภาพประกอบ 7 แสดงทิศทางการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษา

1.10 จุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียน

มัธยมศึกษา

1.10.1 มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนให้เกิดความรู้และทักษะให้เพียงพอที่จะใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับสูง

1.10.2 เป็นการจัดการเรียนการสอนพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นของตนเอง

1.10.3 เน้นให้เกิดเจตคติที่ดีในการประกอบสัมมาชีพ มีความสามารถเชิงการจัดการ ตลอดจนสามารถทำงานร่วมกับกลุ่มได้

1.10.4 เน้นความสามารถในการใช้ทักษะที่เกิดการเรียนรู้มาสร้างผลผลิตเพื่อให้เกิดรายได้ระหว่างเรียนตามความเหมาะสม

1.11 แนวการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ

1.11.1 จัดให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี
ท้องถิ่น สังคม และเศรษฐกิจ

1.11.2 เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเลือกใช้ทักษะเทคนิค อาชีพ และ
วัสดุท้องถิ่น

1.11.3 มุ่งเน้นปฏิบัติ จัดเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ไม่จำเป็นต้องจัดเป็น
ชั้นเรียน

1.11.4 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ในงานอาชีพ
โดยตรงในท้องถิ่น

1.11.5 จัดให้นักเรียนสำรวจอาชีพและแหล่งวัสดุในตลาด
ท้องถิ่น

1.11.6 ปลุกฝังคุณธรรมในการประกอบอาชีพนั้น

1.11.7 ผู้สอนวิชาชีพอาจจะเป็นผู้มีประสบการณ์ในการ
ประกอบอาชีพนั้น ๆ ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้จบอาชีพโดยตรง

1.11.8 จัดตามศักยภาพของผู้เรียน

1.11.9 ส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และ
ประสบการณ์บางอย่างไปใช้กับงานอื่น ๆ

1.11.10 มุ่งปฏิบัติควรใช้ไปงานช่วยสอน

1.11.11 มีอาจารย์ควบคุม ดูแล นิเทศและติดตามกำกับ
การฝึกงานของนักเรียนในสถานฝึกงานนอกโรงเรียน

1.11.12 ใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนการสอน

1.11.13 จัดให้มีการเรียนภาคปฏิบัติด้วยการปฏิบัติจริง

1.11.14 ปลุกฝังและส่งเสริมกิจนิสัยในด้านความรอบครอบ
ระมัดระวัง ละเอียดยึดมั่น

1.12 พื้นฐานวิชาอาชีพมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในงานที่เป็นพื้นฐานของวิชาอาชีพ ฝึกทักษะในการทำงาน สร้างเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ พัฒนาคุณธรรมในการทำงานและให้มีทักษะนำไปใช้ในการดำรงชีวิต ทั้งนี้โดยเน้นให้ผู้เรียนเลือกเรียนวิชาพื้นฐานได้หลากหลาย ทำการฝึกทักษะวิชาอาชีพขั้นพื้นฐาน ให้มีทักษะการจัดการ ทำให้เห็นช่องทางการประกอบอาชีพ สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการประกอบอาชีพเพื่อการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ

1.13 วิชาอาชีพมัธยมศึกษาตอนปลายจัดขึ้นเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพ ให้มีประสบการณ์ในวิชาอาชีพ พัฒนาทักษะในการทำงาน และทักษะในวิชาอาชีพ เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ มีคุณธรรมในการทำงาน และให้มีทักษะนำไปใช้ในการดำรงชีวิต ทั้งนี้โดยเน้นการอาชีพในตลาดแรงงาน ทักษะอาชีพ และเทคนิคอาชีพ ทักษะการจำหน่าย การจัดการนำความรู้และทักษะไปใช้ในการประกอบอาชีพ ดำรงชีวิตอย่างมีคุณธรรม

1.14 วิชาพื้นฐานอาชีพมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นวิชาบังคับเลือกในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย กำหนดไว้ 6 หน่วยการเรียนรู้

มูลเหตุจูงใจ

มูลเหตุจูงใจ (Motives) หมายถึง สิ่งที่กระตุ้นให้อินทรีย์กระทำการกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งอย่างมีจุดหมายปลายทาง ซึ่งอาจเกิดจากสิ่งเร้าภายในหรือภายนอกก็ได้ คือ แรงดันที่ทำให้บุคคลกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จ หรืออาจกล่าวว่าเป็นแรงชักนำจากสิ่งที่มาเร้าให้ความต้องการเกิดแรงขับเคลื่อนมาให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปในแนวทางใดทางหนึ่ง มูลเหตุจูงใจเป็นกำลังที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมโดยการเร้าภายในตัวบุคคล เช่น เมื่อกระหายน้ำ จะมีแรงผลักดันเป็นมูลเหตุจูงใจให้ต้องการน้ำจึงดำเนินการไปแสวงหาน้ำ

กิลฟอร์ด และเกรย์ (Guilford and Gray. 1970 : 12) ให้ความหมายของมูลเหตุจูงใจว่าเป็นสิ่งเร้าที่นำช่องทางและเสริมสร้างความปรารถนาในการประกอบกิจกรรมของมนุษย์ ส่วนกู๊ด (Good. 1973 : 375) ได้ให้ความหมายว่า มูลเหตุจูงใจหมายถึง กระบวนการเร้าและสนับสนุนให้บุคคลกระทำการอย่างมีระบบ และฮิลการ์ด (Hilgard. 1981 : 314) ได้ให้ความหมายของมูลเหตุจูงใจอีกทัศนะหนึ่งว่า หมายถึง ปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ไปกระตุ้นบุคคลให้เกิดพลังและนำไปสู่การกระทำ

พรรณี (ชุตัย) เจนจิต (2533 : 289) ได้ให้ความหมายของมูลเหตุจูงใจแยกเป็น 3 ลักษณะคือ

1. เป็นตัวแปรที่อยู่ภายใน ที่ควบคุมการแสดงพฤติกรรม คนเรามีแรงพลังที่จะแสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติ เป็นเรื่องทางสัญชาตญาณ
2. เป็นกระบวนการเฉพาะอย่างเชิงทฤษฎี ที่กระตุ้นให้เกิดการส่งพลังตอบสนองต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยเฉพาะโดยทำให้เกิดการตอบสนองนั้นเด่น การตอบสนองอื่นๆ ในสถานการณ์เดียวกันเป็นเรื่องของแรงขับ ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้คนแสดงพฤติกรรม
3. เป็นกิจกรรมซึ่งคนนำมากระตุ้นให้บุคคลอื่นทำในสิ่งที่ตนเองต้องการ เช่น การใช้มูลเหตุจูงใจของครูมีประสิทธิภาพจนทำให้มูลเหตุจูงใจในการเรียนของเด็กสูงขึ้น เป็นมูลเหตุจูงใจที่เกิดจากตัวเสริมแรง หรือสิ่งจูงใจต่าง ๆ ซึ่งเป็นมูลเหตุจูงใจภายนอก

จากความหมายของมูลเหตุจูงใจทั้งสามลักษณะ จะเห็นว่าในความหมายแรกเป็นเรื่องของสัญชาตญาณ ความหมายที่สองเป็นเรื่องของแรงขับ ซึ่งเกิดขึ้นภายใน สำหรับความหมายที่สาม เป็นสิ่งเร้าจากภายนอกที่มากระตุ้นให้คนแสดงพฤติกรรม

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528 : 227) กล่าวว่า มูลเหตุจูงใจ หมายถึง การกระตุ้นหรือก่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้โดยอาศัยสิ่งเร้าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มูลเหตุจูงใจ ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1. มูลเหตุจูงใจ (Motives) ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ทักษะคติลักษณะนิสัย สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในร่างกาย
2. สิ่งจูงใจ (Incentive) ได้แก่ สิ่งเร้าต่าง ๆ ที่อยู่ภายในร่างกายซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางของพฤติกรรม

สำหรับในประเทศไทยมีผู้ให้ความหมายของมูลเหตุจูงใจในแง่มุมต่าง ๆ คือ

ชม ภูมิภาค (2525 : 48) ได้ให้ความหมายของการจูงใจคือ ภาวะที่บุคคลถูกกระตุ้นโดยแรงขับ เพื่อจะให้บรรลุหลักชัย ซึ่งหลักชัยนั้นจะเป็นตัวกำหนดให้พฤติกรรมสิ้นสุดลง

สุชา จันทรเอม (2522 : 94) กล่าวว่า การจูงใจ หมายถึง สภาวะที่อินทรีย์ถูกกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อบรรลุจุดหมายปลายทางที่วางไว้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2528 : 27) กล่าวว่า มูลเหตุจูงใจ หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรม และควบคุมพฤติกรรม

นอกจากนี้มูลเหตุจูงใจยังเป็นกระบวนการที่ชักนำโน้มน้าวให้บุคคลเกิดความมานะพยายามเพื่อสนองตอบความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จได้ (สวัณณ์ วัฒนวงศ์. 2533 ; อ้างอิงมาจาก Lovell. 1980 : 190)

กล่าวโดยสรุป มูลเหตุจูงใจ หมายถึง สิ่งเร้า สิ่งจูงใจ หรือแรงกระตุ้นที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ตนเองปรารถนาและสนใจ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งมูลเหตุจูงใจของแต่ละบุคคลจะมีลักษณะแตกต่างกันออกไปตามความเข้มของมูลเหตุจูงใจในการที่จะอยากเรียนรู้ในสิ่งนั้น ดังนั้นในการเลือกเรียนของนักเรียน ถ้ามีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนก็จะสร้างการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดีขึ้น เพราะการตั้งใจเรียนและการใช้เวลาว่างในการศึกษาเล่าเรียน ล้วนเป็นผลสะท้อนมาจากมูลเหตุจูงใจของผู้เรียนทั้งสิ้น

ประเภทของมูลเหตุจูงใจ

มูลเหตุจูงใจแบ่งตามเหตุผลเบื้องหลังในการแสดงออกพฤติกรรมแบ่งได้ 2 ประเภทดังนี้ (กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. 2528 : 227)

1. มูลเหตุจูงใจภายใน (Intrinsic Motives) หมายถึง การที่บุคคลมองเห็นคุณค่าที่จะกระทำด้วยความเต็มใจหรือสภาวะที่บุคคลที่มีความต้องการ และอยากแสดงพฤติกรรมบางอย่างด้วยเหตุผลและด้วยความชอบของตัวเอง ได้แก่ ความต้องการความสนใจ ความถนัด ความสามารถ ประสบการณ์เดิมของบุคคล ดังนั้นนักจิตวิทยาเชื่อกันว่ามูลเหตุจูงใจภายในมีความสำคัญกว่ามูลเหตุจูงใจภายนอก เพราะมูลเหตุจูงใจที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลทำให้บุคคลนั้นประสบความสำเร็จมากกว่า เช่น ความพอใจ ความสำเร็จ เป็นต้น มูลเหตุจูงใจภายใน แบ่งได้ดังนี้

1.1 ความสนใจ (Interest) ความสนใจเป็นความรู้สึกอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล เมื่อมีสิ่งหนึ่งมาเร้าความรู้สึกอันนี้อาจคงอยู่ต่อไปทั้ง ๆ ที่สิ่งเร้านั้นไม่ปรากฏในขณะนั้นแล้ว ความสนใจจึงเป็นลักษณะของความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลเป็นเรื่องเฉพาะบุคคล เป็นความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีโอกาสเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์และความมุ่งมั่นที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จ

1.1.1 ประเภทของความสนใจ

1.1.1.1 ความสนใจภายนอก ความสนใจชนิดนี้เกิด

ขึ้นเองกับบุคคลตามธรรมชาติคล้ายสัญชาตญาณ รู้สึกพอใจและสนใจอยากคิด อยากทำ เพราะการกระทำในสิ่งนั้นไปช่วยสนองความต้องการที่บุคคลรู้สึกว่าจะจำเป็นต้องทำให้สำเร็จลุล่วงไป

1.1.1.2 ความสนใจภายใน ความสนใจนี้เกิดขึ้นภายหลัง

หรือเป็นสิ่งที่หามาได้โดยปฏิกิริยาชอบใช้และคิดว่าเป็นชนิดที่ได้ผลดี สาเหตุเกิดขึ้นมาจากหลายสถานการณ์ เช่น ความคาดหวังว่าจะได้รับรางวัล ได้รับเกียรติยศ หรือได้รับสิทธิพิเศษ

ความสนใจของนักเรียนมีความแตกต่างกันตามลักษณะของบุคคล เช่น สนใจในอาชีพ จะตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเองและคุณสมบัติส่วนตัวเพื่อที่จะนำตนไปสู่ความสำเร็จในด้านอาชีพการงาน และพบว่า อาชีพกับความสนใจของวัยรุ่นส่วนมากจะเลือกอาชีพตามบิดามารดา ตามเพื่อนที่ใกล้ชิด และสิ่งที่ตนเองถนัด

ปราชญ์ งามสุด (2538 : 26) กล่าวถึง ความสนใจทางการศึกษา นักศึกษามักจะสนใจการเรียนที่เขาได้มีโอกาสเป็นตัวของเขาเอง ดังนั้นวิธีที่จะสร้างสิ่งจูงใจให้นักเรียนมีความต้องการอยากเรียน อยากรู้ อยากเห็น มีความสนใจในการเรียนแตกต่างกัน และการที่นักเรียนสนใจที่จะศึกษาต่อ เกิดจากมีการวางเป้าหมายในการศึกษาต่อของตัวเองไว้ คนเราหากมีเป้าหมายก็จะมีพยายามและให้ความสนใจกระทำกิจกรรมที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

ความสนใจในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ได้รับอิทธิพลมาจากการได้เห็นได้ใกล้ชิดการทำงานของสมาชิกในบ้านหรือจากเพื่อนวัยสูงกว่า ซึ่งได้รับความสำเร็จในงานอาชีพ และอีกส่วนหนึ่งก็ได้รับอิทธิพลจากทัศนคติจากกลุ่มเพื่อนที่มีอาชีพต่าง ๆ และพบว่าในบางรายมีความสนใจในอาชีพของบิดา มารดา กับลูกไม่สอดคล้องกัน และจากการศึกษาของ สตรอง (Strong, 1951) ในการศึกษาระยะยาวเกี่ยวกับความสนใจในอาชีพ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพที่เหมาะสมโดยพบว่า

1. คนทำงานในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง จะได้คะแนนสูงในแบบทดสอบเกี่ยวกับอาชีพนั้นมากกว่าอาชีพอื่น

2. คนที่อยู่ในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง จะได้คะแนนสูงในอาชีพนั้นมากกว่าที่จะได้จากคนที่สนใจในอาชีพนั้นเท่านั้น

3. คนที่อยู่ในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง จะได้คะแนนสูงในอาชีพนั้นมากกว่าคนที่คิดจะเปลี่ยนอาชีพนั้นไปยังอาชีพอื่น

4. คนที่อยู่ในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง ต้องการเปลี่ยนไปยังอาชีพอื่นจะได้คะแนนในอาชีพอื่นมากกว่าคนที่อยู่ในอาชีพอื่นรวมทั้งอาชีพเดิมด้วย

สรุปได้ว่าความสนใจ เป็นลักษณะของความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจเกิดขึ้นภายในของบุคคลโดยธรรมชาติ เป็นลักษณะคล้ายสัญชาตญาณ และที่เกิดจากภายนอก เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลังจากได้รับปฏิกิริยาจากสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากระทบ อันเนื่องมาจากการมองเห็นคุณค่าของสิ่งนั้นหรือมีความถนัด สิ่งนั้นมีความหมายต่อตนเอง เป็นของแปลกใหม่ น่าตื่นเต้น และเกิดจากเหตุจูงใจของสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต เป็นต้น

1.2 ความถนัด (Aptitude) ชวาล แพรัตกุล (2513 : 56) กล่าวว่า ความถนัด หมายถึง สมรรถวิสัยและทิศทางแห่งความเจริญงอกงามของสมอง หรือเป็นขีดระดับความสามารถขั้นสูงสุดของบุคคลที่เขาอาจมีได้ต่อการเรียนรู้ และฝึกฝนในวิทยาการและทักษะต่าง ๆ ถ้าหากเขาได้รับการฝึกสอนและประสบการณ์ที่เหมาะสม กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528 : 48) ให้ความหมายของคำว่า ความถนัด เป็นความแตกต่างที่เกี่ยวกับการแสดงความสามารถในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพของแต่ละบุคคลในการประกอบอาชีพ หรือการเลือกกิจกรรมใดก็ตาม ฮาลัน และแมคลิน (กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. 2528 : 48 ; อ้างอิงมาจาก Hain and Maclean. 1955) ความถนัดเป็นศักยภาพที่แฝงอยู่ในตัวบุคคลหรือสมรรถวิสัยที่ยังไม่ได้พัฒนาให้งอกงาม แต่เป็นรากฐานที่ทำให้ตัวบุคคลเกิดความสามารถและทักษะ ตลอดจนความสัมฤทธิ์ผลต่าง ๆ ได้

ความถนัดจึงเป็นความสามารถที่มีมาตั้งแต่กำเนิด และแฝงอยู่ในตัวบุคคลนั้น ในการปฏิบัติหน้าที่การงานหรือการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ อาจจะเป็นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลาย ๆ ด้าน ก็ได้ หากบุคคลนั้นได้รับการฝึกฝนหรือได้รับประสบการณ์จากสิ่งเร้าเหล่านั้นในช่วงเวลาที่เหมาะสม ทำให้เขาสามารถที่จะทำงานเหล่านั้นได้สัมฤทธิ์ผลหรืออย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ความต้องการ (Need) กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2528 : 221) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความต้องการเป็นสิ่งที่จำเป็นจะต้องได้รับเพื่อการดำรงชีวิตของอินทรีย์ หฤทัย อติชาติพงศ์ (2525 : 224) กล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์ไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากภายในร่างกายหรือเกิดขึ้นจากสังคมจะมีความเท่าเทียมกัน หากเกิดขึ้นพร้อม ๆ กันจะไม่มีความต้องการใด ความต้องการหนึ่งที่มีความสำคัญกว่าความต้องการอื่น ดังนั้นการเลือกแสดงพฤติกรรมตอบสนองความต้องการจึงไม่แน่นอน ไม่สามารถระบุได้ว่าอินทรีย์จะเลือกตอบสนองความต้องการใดก่อน หฤทัย อติชาติพงศ์ (2525 : 225) กล่าวถึงความต้องการความสำเร็จมักจะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมทางสังคม สิ่งหนึ่งที่เขพบก็คือบุคคลต้องการความสำเร็จในสิ่งที่เขาตั้งใจไว้ เช่นเดียวกับเมอร์เรย์ กล่าวถึงความต้องการทางจิตวิทยาของคนเราที่ต้องการเอาชนะสิ่งกีดขวางทั้งปวง ความต้องการฝ่าฟันความยากลำบากที่จะเอาชนะความล้มเหลว (Counteraction) ต้องการยอมรับนับถือ (Deference) ความต้องการสร้างความประทับใจให้กับผู้อื่น ๆ ต้องการที่จะให้ผู้อื่นรับรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง (Exhibition) ต้องการให้ผู้อื่นสนใจ (Succorance) ทางด้าน มาสโลว์ (Maslow, 1971) กล่าวถึงความต้องการของมนุษย์มีลำดับขั้นความต้องการ (Hierarchy of Need) ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นพร้อมจะมีความต้องการหนึ่งที่มีความสำคัญมากกว่าความต้องการอีกสิ่งหนึ่ง อินทรีย์จะเลือกตอบสนองความต้องการที่สำคัญกว่าเสมอ

1.4 ความสามารถ (Capacibility) ความสามารถของแต่ละบุคคลในการเรียนรู้จะแตกต่างกันออกไป ความสามารถเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาให้คนเราเป็นที่ยอมรับของสังคมและชีวิตครอบครัว กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2528 : 187) แสดงความเห็นว่าคุณสามารถเป็นความรู้และทักษะที่บุคคลมีใจ ปัจจุบันเป็นความสามารถที่นำมาใช้ได้ รวมถึงศักยภาพของบุคคลในการเรียนรู้และต้องมีการพัฒนาที่เพิ่มขึ้นตลอดเวลา

การพัฒนาความสามารถของวัยรุ่นเกี่ยวกับงาน การยอมรับของสังคม หรือชีวิตครอบครัวมีดังนี้ (จรูญ ทองถาวร. 2530 : 291 - 301)

1. ความสามารถทางร่างกายเป็นช่วงปรับตัวและการแก้ปัญหาที่ย่างยากต่าง ๆ เป็นความสามารถทางร่างกาย

2. ความสามารถทางความว่องไวเป็นช่วงที่กระฉับกระเฉงว่องไวในการเรียนรู้ ทักษะ การเคลื่อนไหว สามารถที่จะคำนวณความสามารถของตนที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จได้

3. ความสามารถทางสมองที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ การหาเหตุผลและความคิดสร้างสรรค์

4. การชักจูง การยอมรับของกลุ่มสังคมเป็นสิ่งเร้าให้มีความสามารถได้เร็วขึ้น

5. แบบบทบาท หลังจากจบการศึกษา บทบาทผู้ใหญ่เป็นสิ่งที่เลียนแบบบทบาทจากผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นบิดา มารดา เพื่อนร่วมงาน หรือผู้บริหาร เป็นต้น

ความสามารถพอสรุปได้ว่า การเรียนรู้ กระบวนการทางทักษะที่บุคคลนำมาใช้ และสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น ร่างกาย สติปัญญา และจิตใจ การที่บุคคลได้รับการพัฒนาทักษะ สติปัญญา ร่างกาย เพื่อที่จะลงมือปฏิบัติถือเป็นการบ่งบอกความสามารถ ฉะนั้นการตัดสินใจที่ปราศจากความสามารถจะเป็นผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือการทำงาน

1.5 ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม (Early Experience) กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528 : 233) กล่าวว่า ประสบการณ์เดิม ก็คือภูมิหลังของบุคคลนั่นเองที่มีอยู่เดิม ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ความเข้าใจที่เป็นพื้นฐานต่อสิ่งที่กำลังจะกระทำอยู่ว่า มีลักษณะการกระทำสิ่งนั้นมาก่อน มีจำนวนบ่อยครั้งเพียงใดในการฝึกฝนทั้งในด้านทักษะและความชำนาญ จำเนียร ช่วงโชติ (2519 : 85) กล่าวว่า ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม ก็คือการนำความคิด ความรู้และการกระทำที่ได้เคยปรากฏแก่ผู้นั้นมาแล้วในอดีตซึ่งมีความสำคัญมากในการช่วยตีความ หรือแปลความหมายของอาการสัมผัสได้โดยแจ่มชัด จะมีลักษณะที่เป็นความรู้ที่แน่นอนถูกต้อง ชัดเจน และมีปริมาณมาก รู้หลายอย่างจึงจะช่วยแปลความหมายต่าง ๆ ได้สะดวกและถูกต้องดี

ดังนั้นหากบุคคลใดที่มีประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมมากเท่าใด ย่อมทำให้บุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะเรียนรู้ได้ดีกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย เพราะประสบการณ์เดิมจะช่วยส่งเสริมให้บุคคลนั้นได้เปรียบในการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและสัมฤทธิ์ผล

2. มวลเหตุจูงใจภายนอก (Extrinsic Motives) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นจากภายนอก เช่น การให้รางวัล การลงโทษ การแข่งขัน การตำหนิ การยกย่องชมเชย การยอมรับ การมีชื่อเสียง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ทำให้มองเห็นจุดหมายและนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมของบุคคล โดยทั่วไป ได้แก่ “บุคลิกภาพ”

ปฐม นิคมานนท์ (2521 : 42) ได้แบ่งมูลเหตุจูงใจเป็น 3 ประเภทคือ

1. มูลเหตุจูงใจด้านร่างกาย (Physical Motives) เป็นมูลเหตุจูงใจที่ติดตัวมาแต่กำเนิดและมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิต อันเกิดจากความเปลี่ยนแปลงภายในเพื่อรักษาภาวะปกติของร่างกาย ซึ่งเกิดจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมภายนอก ความต้องการภายในเนื้อเยื่อและอิทธิพลของสารฮอร์โมนในเม็ดเลือด มูลเหตุจูงใจด้านร่างกายที่สำคัญ ได้แก่ แรงขับจากความหิว แรงขับจากการกระหายน้ำ แรงขับเพื่อหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด แรงขับที่เกิดจากความต้องการทางเพศ และแรงขับในการเป็นแม่

2. มูลเหตุจูงใจทั่วไปที่ไม่ใช่การเรียนรู้ (Unlearned General Motives) เป็นแรงจูงใจที่ไม่ได้เกิดจากการเรียนรู้ และไม่ได้เกิดจากความเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย แต่เป็น พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากความอยากรู้อยากเห็น อยากมีการเคลื่อนไหวหรือทำกิจกรรม ต้องการสำรวจสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ ความต้องการเคลื่อนไหวและทำกิจกรรมต่าง ๆ ความอยากรู้อยากเห็น ความต้องการที่จะควบคุมหรือจัดกระทำกับสิ่งต่าง ๆ ความต้องการได้รับการตอบสนองจากประสาทสัมผัสต่าง ๆ ความต้องการความรัก ความอบอุ่น และความต้องการกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง

3. มูลเหตุจูงใจทางสังคม (Social Motives) เป็นมูลเหตุจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้ ไม่ใช่ติดตัวมาแต่กำเนิด เกิดขึ้นเพราะการที่บุคคลได้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเนื่องจากคนเป็นสัตว์สังคม ดังนั้นพฤติกรรมส่วนใหญ่จึงได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม เช่น ตัวบุคคล สถาบันต่าง ๆ วัฒนธรรม ค่านิยม ความนึกคิด ความเชื่อถือ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา เป็นต้น มูลเหตุจูงใจทางสังคมที่สำคัญ ได้แก่ ความต้องการได้รับความสนใจ ความต้องการเป็นพวกพ้อง หรือมีความผูกพันกับบุคคลอื่น ความต้องการให้สังคมยอมรับ ความต้องการตำแหน่งและฐานะทางสังคมและความก้าวหน้า

ส่วนมณูญ คณะวัฒนา (2525 : 51 - 55) ได้อธิบาย มูลเหตุจูงใจไว้ 2 ประเภทคือ

1. มูลเหตุจูงใจที่เกิดจากทางร่างกาย เช่น ความคิด ความกระหาย ความต้องการทางเพศ ความต้องการนอนหลับ พักผ่อน การหลีกเลี่ยงจากความเจ็บปวด เป็นต้น

2. มวลเหตุจูงใจที่เกิดจากอิทธิพลทางสังคม บุคคลจะเริ่มมีแรงจูงใจประเภทนี้ได้เมื่อได้เข้าสู่สังคม เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากการมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือมนุษย์สัมพันธ์ทางวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ เป็นต้น ซึ่งได้แก่ ความต้องการได้รับการยอมรับนับถือ ยกย่อง และสรรเสริญ เห็นตนเองเป็นคนสำคัญและมีค่า ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรู้สึกอยากมีอำนาจ ความอิสระ มีความรู้ความสำเร็จในชีวิต และความต้องการในด้านสถานภาพหรือตำแหน่งหน้าที่

เชริฟ (สุวัทนา วัฒนวงศ์. 2533 : 103 ; อ้างอิงมาจาก Sherif. 1971) ได้แบ่งมวลเหตุจูงใจออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. มวลเหตุจูงใจด้านร่างกาย แรงจูงใจทางด้านนี้จะมีสูงมาก ในวัยเด็กตอนต้น และวัยผู้ใหญ่ตอนปลาย

2. มวลเหตุจูงใจทางด้านสังคม เป็นความต้องการที่มีผลมาจากด้านชีววิทยาของมนุษย์ในความต้องการอยู่ร่วมกับครอบครัว เพื่อน เป็นความต้องการส่วนบุคคลที่ได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม

ชาร์กคี้ หมิ่นจักร์ และศรีสง่า กรรณสูต (2528 : 109) ได้แบ่งประเภทของมวลเหตุจูงใจออกเป็นดังนี้

1. มวลเหตุจูงใจที่เป็นผลมาจากความต้องการทางด้านร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย

2. มวลเหตุจูงใจส่วนบุคคลโดยเฉพาะ เกิดจากบุคคลมีความต้องการทางกายและสังคม เป็นความอยากรู้อยากเห็น

3. มวลเหตุจูงใจอันเป็นผลมาจากความต้องการทางสังคม แรงจูงใจประเภทนี้เรียนรู้จากประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม

มอร์แกน และคิง (Morgan and King. 1966 : 281) ได้แบ่งมวลเหตุจูงใจออกเป็น 2 ประเภท

1. ความต้องการผูกพันกับผู้อื่น (Affiliation Needs) เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม จึงจำเป็นต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่นนอกเหนือจากพ่อแม่ พี่น้อง ความผูกพันกันนั้นทำให้เกิดความพึงพอใจและสบายใจในการที่จะอยู่ร่วมกัน หรือทำงานเกี่ยวข้องกันเพื่อสนองความต้องการต่าง ๆ

2. ความต้องการฐานะ (Status Needs) ในชุมชนที่อาศัยอยู่ด้วยกันเป็นจำนวนมาก การแบ่งแยกระดับชั้นจะเกิดขึ้นเสมอ คนส่วนมากจึงพยายามจะสร้างฐานะของตนเองให้ทัดเทียมหรือให้ดีกว่าคนอื่น ๆ ในสังคมเดียวกัน ซึ่งมีหลายรูปแบบ เช่น อยากได้ตำแหน่ง (Rank) อยากได้เกียรติยศ และอำนาจ (Prestige and Power)

ฮิลการ์ด (Hilgard. : 321 - 322) ได้แบ่งมูลเหตุจูงใจเป็น 3 ประเภทคือ

1. มูลเหตุจูงใจเพื่อการอยู่รอด (The Survival Motives) หมายถึง ความต้องการทางกาย (Physiological Needs) ซึ่งเป็นสิ่งที่ขาดเสียมิได้ เช่น ความต้องการอาหาร ความต้องการน้ำ ความต้องการอุณหภูมิพอเหมาะ ความต้องการในการขับถ่ายของเสีย ความต้องการพักผ่อน และความต้องการทำกิจกรรม

2. มูลเหตุจูงใจทางสังคม (The Social Motives) หมายถึง มูลเหตุจูงใจอันเกิดจากความต้องการทางสังคมของมนุษย์ในการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ได้แก่ ความต้องการความรัก ความต้องการตำแหน่งในสังคม ความต้องการทางเพศ ความต้องการเหล่านี้กระตุ้นให้เกิดมูลเหตุจูงใจให้คนเรากระทำพฤติกรรมทางสังคม

3. มูลเหตุจูงใจทางอวดตน (Ego Integrative Motives) หมายถึง มูลเหตุจูงใจอันเกิดจากความต้องการความสำเร็จ ความต้องการปรัชญาชีวิตที่น่าพอใจ ความต้องการชื่อเสียงเกียรติยศ ความต้องการในการสร้างและประดิษฐ์ เพื่อให้เกิดความรู้สึกนับถือตนเอง ซึ่งจะเป็นทางให้บุคคลสามารถหลีกเลี่ยงจากการมีปมด้อย และความรู้สึกว่าตนไม่มีค่า หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าตนจะได้มีความรู้สึกที่ตนมีความสามารถ ส่วนมูลเหตุจูงใจที่เกิดจากความต้องการปรัชญาชีวิตที่น่าพอนั้นก็เพื่อบุคคลจะได้เป็นที่ำนิยมยกย่องของคนอื่นในสังคมด้วย

ทฤษฎีของมูลเหตุจูงใจ

นักจิตวิทยาได้ตั้งทฤษฎีมูลเหตุจูงใจขึ้นมาหลายทฤษฎีด้วยกัน เนื่องจากไม่มีทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งสามารถอธิบายถึงมูลเหตุจูงใจของบุคคลได้หมด จึงขอนำทฤษฎีของนักจิตวิทยาต่อไปนี้มาเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้น ทฤษฎีเหล่านั้นคือ

1. ทฤษฎีสั่งล่อใจ ทฤษฎีนี้เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีเจตจำนงที่จะกระทำในสิ่งที่ตนเห็นว่าถูกต้อง นักจิตวิทยาหลายคนเชื่อว่ามนุษย์สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้มาก ฉะนั้นมูลเหตุจูงใจของคนจึงไม่เพียงแต่จะรักษาความสุขสมบูรณ์ของร่างกายเท่านั้น นั่นคือในภาวะที่จะเป็นเมื่อมีเครื่องล่อใจหลาย ๆ อย่างเขาจะตัดสินใจกระทำใน

สิ่งที่เห็นว่าถูกต้องเพียงอย่างเดียว ตัวอย่างเช่น นักโทษที่ถูกจับได้ ถูกทรมานต่างๆ และให้อาหาร เขาก็จะไม่ยอมบอกความลับแม้สภาพทางร่างกายจะขาดสมดุลก็ตาม ทั้งนี้เพราะมุ่งหวังสิ่งล่อใจทางจิตใจมากกว่าทางด้านวัตถุ นักจิตวิทยาบางคนอธิบายว่า พฤติกรรมบางอย่างของคนนั้นทำไปโดยไม่หวังสิ่งล่อใจภายนอก แต่ทำไปเพราะเกิดความรู้สึกว่าตนได้ทำในสิ่งที่ถูกที่ควรแล้วเป็นการได้รับรางวัลจากภายในแล้ว

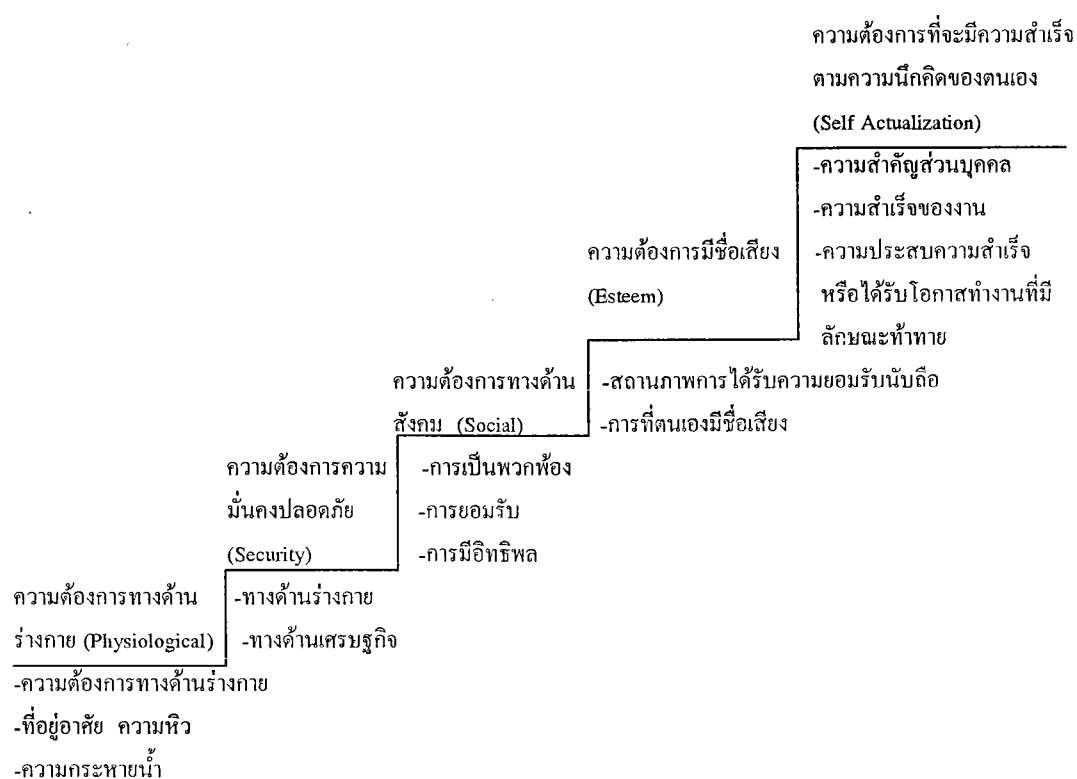
2. ทฤษฎีมูลเหตุจูงใจของ ฟรีคอต (Precott) ได้ศึกษาเรื่อง มูลเหตุจูงใจในปี ค.ศ. 1938 โดยแยกมูลเหตุจูงใจออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

2.1 ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานของบุคคล ได้แก่ ความต้องการอาหาร อากาศ การขับถ่าย การพักผ่อน เป็นต้น

2.2 ความต้องการทางสังคม (Social Needs) ได้แก่ ความต้องการความรัก ความอบอุ่นจากผู้อื่น ความต้องการชื่อเสียงเกียรติยศ ความต้องการยกย่องชมเชย เป็นต้น

2.3 ความต้องการความสมบูรณ์ และความเป็นตัวของตัวเอง (Ego Intergrative Needs) นั่นคือความต้องการให้ตนเองมีความพอเหมาะพอดีในการดำรงชีวิต สามารถช่วยเหลือตนเองได้ มีความสำเร็จและความล้มเหลวบ้างในลักษณะที่สมดุลย์ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยอาศัยความสามารถของตนได้เป็นอย่างดี

3. ทฤษฎีมูลเหตุจูงใจว่าด้วยเนื้อหา มาสโลว์ (Abraham H. Maslow) เป็นนักจิตวิทยา ได้พัฒนาทฤษฎีมูลเหตุจูงใจของมนุษย์โดยมีแนวคิดที่ว่าความต้องการของมนุษย์มีเป็นขั้นตอน ถ้าความต้องการอันหนึ่งได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้ว ความต้องการถัดไปที่สูงกว่าก็จะเกิดขึ้น ความต้องการนี้แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

แหล่งที่มา : (Maslow : 1970)

3.1 ฟังพอใจให้แกร่างกายในเมื่อเกิดความหว ความกระหาย ความง่วง และความปรารถนาทางเพศ เป็นแรงขับของมนุษย์เพื่อให้ตนเองอยู่รอด มาสโลว์ (Maslow) พิจารณาว่าความต้องการด้านร่างกายเป็นเสมือนพื้นฐานที่มาก่อนความต้องการสิ่งอื่นทั้งหมด

3.2 ความต้องการทางด้านความปลอดภัย คือความต้องการทางด้านร่างกาย ได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้ว ความต้องการทางด้านปลอดภัยจะเกิดตามมาทั้งด้านร่างกายและความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ มาสโลว์ กล่าวว่า ผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพดี ร่างกายปกติ และมีการดำรงชีวิตเหมือนบุคคลทั่วไปจะมีความพอใจในความมั่นคงที่เขาได้อยู่ แต่ถ้าสังคมดำเนินไปด้วยความสงบเป็นสังคมที่ดีทั่ว ๆ ไป จะทำให้บุคคลหรือสมาชิกของสังคมนั้นรู้สึกว่าเขาเองมีความปลอดภัยมั่นคง

3.3 ความต้องการทางด้านสังคมหรือความรัก หรือการยอมรับเป็นพวกพ้อง คือความต้องการที่จะมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ได้รับการยอมรับ และมีความสำคัญต่อกลุ่ม เป็นความต้องการความรัก ความเป็นเจ้าของ แสวงหาเพื่อน เป็นความต้องการที่จะเป็นผู้ให้ความรักและได้รับความรักจากคนอื่นด้วย

3.4 ความต้องการมีชื่อเสียง มีฐานะเด่นทางสังคม คือความต้องการที่จะเป็นบุคคลที่มีความมั่นใจในตนเองและมีบุคคลอื่นยอมรับนับถือ ความพึงพอใจในการที่มีฐานะเด่นทางสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่ความเชื่อมั่นในตนเองและความรู้สึกที่ตนเองมีคุณค่า

3.5 ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความนึกคิด เมื่อต้องการทางด้านร่างกาย ความปลอดภัย ด้านสังคม ความมีฐานะเด่นทางด้านสังคม ได้รับการตอบสนองแล้วคนผู้นั้นจะมีความรู้สึกไม่พอใจ เขาจะพยายามทำเพื่อการมีชีวิตที่ดีขึ้น มีความต้องการที่จะมีความรู้สึกว่าเขามีความก้าวหน้าในการที่ได้ใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่กับความสามารถและทักษะที่ตนชอบ

4. ทฤษฎีมูลเหตุจูงใจที่ว่าด้วยขบวนการ เดวิด แมคเคลแลนด์ (David McClelland) นักจิตวิทยาได้เสนอแนวคิดที่ว่ามูลเหตุจูงใจในการปฏิบัติงานมี 3 ประการ คือ

4.1 ความต้องการความสำเร็จเพื่อให้งานนั้นประสบผลสำเร็จ มีประสิทธิภาพตามความมุ่งหมาย

4.2 ความต้องการความรัก ความเป็นพวกพ้อง เป็นความปรารถนาเพื่อความเป็นมิตร และรักษาสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น

4.3 ความต้องการมีอำนาจบารมี เป็นความต้องการที่จะมีอำนาจในการบังคับบัญชาและมีอิทธิพลเหนือหรือมีอิทธิพลต่อคนอื่น

5. ทฤษฎีความต้องการของ เมอร์เรย์ (Murray) เมอร์เรย์ มีความคิดเห็นว่า ความต้องการนี้บางครั้งเกิดขึ้นเนื่องจากแรงกระตุ้นภายในของบุคคล และบางครั้งอาจเกิดความต้องการอันเนื่องจากสภาพสังคมหรือแรงกระตุ้นภายนอกก็ได้ หรืออาจกล่าวได้ว่าความต้องการเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากสภาพทางร่างกาย และสภาพจิตใจนั่นเอง ทฤษฎีความต้องการตามหลักการของ เมอร์เรย์ สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 ความต้องการที่จะเอาชนะด้วยการแสดงความก้าวร้าวออกมา (Need for Aggression) เป็นความต้องการที่จะเอาชนะผู้อื่น เอาชนะสิ่งขัดขวางทั้งปวง ด้วยความรุนแรง มีการต่อสู้ การแกล้ง การทำร้ายร่างกาย หรือการฆ่าฟันกัน เช่น การพูดประชดประชันเพื่อนที่ไม่ชอบ เป็นต้น

5.2 ความต้องการที่จะเอาชนะฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ (Need for Counteraction) เป็นความต้องการที่จะฟันฝ่าอุปสรรค ความล้มเหลวต่าง ๆ ด้วยการสร้างความพยายามขึ้น เช่น เมื่อได้รับคำดูถูกดูหมิ่น ผู้ที่ได้รับจะเกิดความพากเพียรพยายาม เอาชนะคำสบประมาทจนประสบผลสำเร็จ เป็นต้น

5.3 ความต้องการที่จะยอมแพ้ (Need for Abasement) เป็นความต้องการที่จะยอมแพ้ ยอมรับผิด ยอมรับคำวิพากษ์วิจารณ์ หรือยอมรับการถูกลงโทษ เช่น การเผาตัวตายเพื่อประท้วงการปกครอง เป็นต้น

5.4 ความต้องการป้องกันตนเอง (Need for Defense) เป็นความต้องการที่จะป้องกันตนเองจากคำวิจารณ์ การตำหนิตყเตยน ซึ่งเป็นการป้องกันทางด้านจิตใจ พยายามหาเหตุผลอธิบายการกระทำของตน มีการป้องกันตนเองเพื่อให้พ้นผิดจากการกระทำต่าง ๆ ทั้งปวง

5.5 ความต้องการเป็นอิสระ (Need for Autonomy) เป็นความต้องการที่จะเป็นอิสระจากสิ่งกีดขวางทั้งปวง ต้องการที่จะต่อสู้ดิ้นรนเพื่อเป็นตัวของตัวเอง

5.6 ความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement) เป็นความต้องการที่จะทำให้ผู้อื่นรักใคร่ ต้องการรู้จักหรือมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีความซื่อสัตย์ต่อเพื่อนฝูง พยายามสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลอื่น

5.7 ความต้องการความสนุกสนาน (Need for Play) เป็นความต้องการที่จะแสดงความสนุกสนาน ต้องการหัวเราะเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด มีการสร้างหรือเล่าเรื่องตลกขบขัน มีการพักผ่อนหย่อนใจ มีการเล่นเกมกีฬา เป็นต้น

5.8 ความต้องการแยกตนเองออกจากผู้อื่น (Need for Rejection) เป็นความต้องการหรือเป็นความปรารถนาของบุคคลในการที่จะแยกตนเองออกจากผู้อื่น ไม่มีความรู้สึกยินดียินร้ายกับบุคคลอื่น ต้องการเมินเฉยจากผู้อื่น

5.9 ความต้องการความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น (Need for Succorance) เป็นความต้องการให้บุคคลอื่นมีความสุข เห็นอกเห็นใจ มีความสงสาร ต้องการได้รับความช่วยเหลือการดูแลคำแนะนำจากบุคคลอื่น

5.10 ความต้องการที่จะให้ความช่วยเหลือต่อบุคคลอื่น (Need for Nurturance) เป็นความต้องการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับบุคคลอื่น โดยการให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลอื่นที่ไม่สามารถจะช่วยเหลือตนเองได้ หรือให้ความช่วยเหลือให้บุคคลอื่นพ้นจากภัยอันตรายต่าง ๆ

5.11 ความต้องการสร้างความประทับใจในตนเองให้แก่ผู้อื่น (Need for Exhibition) เป็นความต้องการให้บุคคลอื่นได้เห็น ได้ยินเกี่ยวกับเรื่องราวของตัวเอง ต้องการให้ผู้อื่นมีความสนใจสนุกสนาน แปลกใจ หรือตกใจเรื่องราวของตน

5.12 ความต้องการมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น (Need for Dominance) เป็นความต้องการให้บุคคลอื่นทำตามคำสั่งของตน ทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนมีอิทธิพลเหนือกว่าบุคคลอื่น

5.13 ความต้องการที่จะยอมรับนับถือผู้อื่นว่า (Need for Deference) เป็นความต้องการยอมรับนับถือผู้ที่มีอาวุโสด้วยความยินดี รวมทั้งนิยมชมชอบในบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่า พร้อมทั้งให้ความร่วมมือช่วยเหลือด้วยความยินดี

5.14 ความต้องการหลีกเลี่ยงความรู้สึกล้มเหลว (Need for Avoidance Inferority) เป็นความต้องการหลีกเลี่ยงให้พ้นจากความอับอาย หลีกเลี่ยงการดูถูก หรือการกระทำต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความละอายใจ

5.15 ความต้องการที่จะหลีกเลี่ยงจากอันตราย (Need for Avoidance Harm) เป็นความต้องการหลีกเลี่ยงความเจ็บปวดทางด้านร่างกาย ต้องการได้รับความปลอดภัยจากอันตราย

5.16 ความต้องการหลีกเลี่ยงจากการถูกตำหนิหรือถูกลงโทษ (Need for Avoidance for Blame) เป็นความต้องการหลีกเลี่ยงการลงโทษด้วยการคล้อยตามกลุ่ม หรือยอมรับคำสั่งหรือปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของกลุ่ม เพราะกลัวถูกลงโทษ

6. ทฤษฎีมูลเหตุเชิงใจของ วรูม (Vroom. 1970 : 91 - 103) ได้แก่ ทฤษฎีความคาดหวัง (Expectation Theory) ทฤษฎีนี้ได้มาจากการศึกษาด้านจิตวิทยาของบุคคล ในองค์กรซึ่งพบว่า บุคคลจะกระทำสิ่งใดก็ตามมักขึ้นกับองค์ประกอบต่อไปนี้

6.1 ผลตอบแทนที่ได้รับ

6.2 ความพอใจและความไม่พอใจต่อผลตอบแทนที่ได้รับ

6.3 ผลตอบแทนที่ได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับผู้อื่น

6.4 โอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนตามความคาดหวัง

ในทฤษฎีของ วรูม การที่มนุษย์จะเลือกหรือตัดสินใจกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดมีสาเหตุหรือมูลเหตุจูงใจ โดยอาศัยเหตุผลและปัจจัยหลาย ๆ อย่างประกอบกันมิให้เกิดจากเพียงปัจจัยหนึ่งปัจจัยเดียว

ความถนัด

คำว่าความถนัด ภาษาอังกฤษใช้คำว่า Aptitude ซึ่งมีรากศัพท์มาจาก Aptos ซึ่งเป็นภาษากรีก แปลว่า เหมาะสมกับ (Fitted for) มนุษย์มีความแตกต่างกันทั้งทางร่างกายและสมรรถภาพทางสมอง จึงเป็นผลให้แต่ละคนมีความถนัดแตกต่างกัน ฉะนั้นแต่ละบุคคลถ้าหากได้เรียน หรือประกอบอาชีพตามที่ตนถนัดแล้วย่อมทำให้บุคคลเหล่านั้นประสบความสำเร็จในการประกอบกิจการได้ดียิ่งขึ้น ตามความหมายของความถนัดนั้นเราจะไม่คิดว่าครูต้องมีความสามารถเหมือนตำรวจ ถ้าเด็กคนหนึ่งอยากมีอาชีพเป็นวิศวกร องค์กรประกอบพื้นฐานที่สำคัญของอาชีพนี้คือ มีความสามารถด้านมิติสัมพันธ์และคณิตศาสตร์ ฉะนั้นถ้าเด็กคนนี้มีความสามารถด้านเหล่านี้สูง เมื่อเขามีโอกาสได้เรียนก็จะเรียนได้ดี และประสบความสำเร็จในการเรียน

ได้มีผู้รู้ให้คำนิยามของความถนัดไว้หลายท่านดังเช่น วาร์เรน (Warren. 1934) ได้ให้คำนิยามความถนัดไว้ว่า เป็นสภาพหรือคุณลักษณะชุดหนึ่งที่เป็นเครื่องหมายแสดงถึงความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งได้มาจากการฝึกฝนความรู้ ทักษะ เฉพาะอย่างหรือสิ่งเร้าบางชุด

คาร์รอลล์ (Carroll. 1963) ได้อธิบายความหมายของความถนัดไว้ว่า ความถนัดในการเรียนคือระยะเวลาที่นักเรียนจำเป็นต้องใช้ในการเรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งนั้น ถ้าเขาได้ใช้เวลาในการเรียน (Aptitude is a time need to learn) นั่นคือในการเรียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งนักเรียนจะใช้เวลานานน้อยเท่าใดจึงจะเรียนได้สำเร็จ โดยยึดถือว่าการสอนของครูนั้นเป็นการสอนที่มีประสิทธิภาพ ฉะนั้นถ้านักเรียนคนใดต้องใช้เวลาในการเรียนมากก็แสดงว่ามีความถนัดน้อย ในทางตรงข้ามถ้าคนใดใช้เวลาในการเรียนน้อยก็มีความถนัดในสิ่งที่เรียนนั้นมาก สำหรับการเรียนการสอนถ้ายึดความถนัดของ

ผู้เรียนมากหรือน้อยเป็นเกณฑ์ความถนัดจะมีความแปรผันกับระยะเวลา ซึ่งนักเรียนทุกคนมีโอกาสได้สำเร็จทั้งหมดถ้าใช้เวลาที่เหมาะสม ความถนัดจึงเป็นการพยากรณ์อนาคต ด้วยเหตุนี้การวัดความถนัดจึงเป็นการวัดคุณลักษณะที่เป็นองค์ประกอบของความสามารถทางสมองของมนุษย์เมื่อได้รับสิ่งเร้า แต่ละคนจะตอบสนองได้แตกต่างกัน เช่น คนที่มีความสามารถทางคณิตศาสตร์จะมีความสามารถในคณิตศาสตร์ด้านเหตุผล แก้โจทย์ปัญหาด้านทักษะในการคำนวณและรวมถึงลักษณะอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการเรียนคณิตศาสตร์ได้ดี คุณลักษณะเหล่านี้เป็นความถนัดทางคณิตศาสตร์ นอกจากนี้ การอรรถาธิบายอีกว่า ความถนัดเป็นความสามารถของแต่ละบุคคล เป็นการเปรียบเทียบความสามารถของแต่ละบุคคล โดยยึดคนส่วนใหญ่เป็นเกณฑ์ (อิงกลุ่ม) ดังนั้นในการเปรียบเทียบความถนัดจึงเป็นการเปรียบเทียบตัวเองกับคนอื่น ๆ

นักวัดผลหลายท่าน เช่น อนาทาส บรูม และบายเรย์ (Anatasi. 1958 ; Bloom. 1964 ; Bayley. 1968) ได้มีความเห็นสอดคล้องกันและสรุปว่า ความถนัดเป็นการพยากรณ์ความสำเร็จของผู้เรียน และเป็นความสามารถเฉพาะตัวของบุคคลที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ดังเช่นพรสวรรค์ที่พระเจ้าประทานมาให้ บางคนถนัดคำนวณก็เรียนคณิตศาสตร์ได้เร็ว บางคนถนัดดนตรีก็เรียนดนตรีได้เร็ว แต่องค์ประกอบที่สำคัญของความถนัดคือความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนเนื่องจากสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มาก ฉะนั้นในการวัดความถนัดจึงไม่ได้วัดเฉพาะสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิดเท่านั้น แต่จะเป็นการประมวลความรู้ซึ่งสืบเนื่องมาจากสังคมประกิต เป็นผลทำให้แต่ละคนมีกระสวนชีวิตที่แตกต่างกัน ฉะนั้นความถนัดจึงเป็นการพยากรณ์ความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียนโดยวัดจากความรู้เดิมของนักเรียนที่ได้สะสมมา

นอกจากนี้ บิงแฮม (Bingham) กล่าวว่า ความถนัดจะช่วยชี้ให้เห็นศักยภาพของบุคคลว่ามีความสามารถทำอะไรได้สำเร็จในสถานการณ์ข้างหน้าบ้าง โดยความถนัดจะช่วยจัดในสิ่งที่เป็ผลมาจากกรรมพันธุ์ รวมกับประสบการณ์ของบุคคลที่เน้นให้เห็นศักยภาพในอนาคตได้ดียิ่งขึ้น

ฉะนั้นจากคำจำกัดความจะเห็นได้ว่า ความถนัดเป็นตัวกำหนดความสามารถในการเรียน ถ้าเขาได้มีโอกาสที่จะเรียนได้ ฉะนั้นในการทำนายหรือพยากรณ์การเรียนโดยใช้ความถนัดนั้น จึงเป็นเรื่องผสมระหว่างความสามารถและทักษะทั้งคู่พร้อมกับการฝึกที่พอเหมาะ

ชวาล แพร์ดีกุล (2513) บิดาแห่งการวัดผลในประเทศไทยได้ให้ความหมายของความถนัดดังนี้ ความถนัด หมายถึง สมรรถวิสัยและทิศทางแห่งความงอกงามของสมอง หรือขีดระดับความสามารถขั้นสูงสุดของบุคคลที่เขาอาจมีได้ต่อการเรียนรู้ และการฝึกฝนในวิทยาการและทักษะต่าง ๆ ถ้าหากเขาได้รับการสอนการฝึกและประสบการณ์ที่เหมาะสม

จากคำนิยามของความถนัดนี้แสดงให้เห็นว่า

1. ความถนัด หมายถึง ปัญญาของบุคคล หรือเรียกง่าย ๆ ว่า ไหวพริบ หรือ ความฉลาดหรือความสามารถในการแก้ปัญหา โดยการนำความรู้และหลักวิชาไปแก้ ปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งเป็นลักษณะของพลังความคิดที่สำคัญในการแก้ไขอุปสรรค และ ตัดสินเหตุการณ์เฉพาะหน้าได้ถูกต้อง

2. ความถนัดเป็นสมรรถภาพทางสมองที่ประกอบด้วย ความสามารถเฉพาะ หลายด้าน ซึ่งความสามารถแต่ละด้านจะมีคุณภาพแตกต่างกันออกไป ดังนั้นคนแต่ละ คนจึงแตกต่างกันในเรื่องของความสามารถทางสมองอีกด้วย ฉะนั้นในการวัดจึงต้องวัด ความสามารถหลาย ๆ ด้าน ถ้าบุคคลใดมีความสามารถทางสมองด้านใดมากก็จะมี ความถนัดหรือเก่งทางด้านนั้นด้วย

3. ความถนัด ไม่ได้หมายถึงกรรมพันธุ์และพรหมลิขิต ไม่ใช่เป็นสมรรถภาพ ทางสมองที่ติดตัวมาแต่กำเนิด หากแต่เป็นผลที่เกิดมาจากการที่ได้มีโอกาสฝึกฝนและคิด ปัญหาหรือมีประสบการณ์ในด้านนั้นมามากพอ ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าสมรรถภาพทาง สมองของมนุษย์สามารถสร้างพลังความคิดให้แกร่งกล้าขึ้นจากสมรรถภาพเดิมที่มีอยู่ไปเรื่อย ๆ เพื่อปรับสภาพให้เข้ากับสิ่งเร้าโดยอัตโนมัติ จึงทำให้สมองพัฒนาขึ้น

ฉะนั้นผู้รู้ทั้งหลายจึงพยายามสร้างเครื่องมือสำหรับตรวจสอบและวินิจฉัย สมรรถภาพของแต่ละบุคคลว่ามีคุณภาพเด่นด้อยด้านใด มีขอบเขตหรือวิสัยแห่งการ เรียนรู้กว้าง แคบปานใด เพื่อจะได้นำผลการวัดไปปรับปรุงแก้ไขสมกับคติขอ วัดผลในปัจจุบันที่กล่าวว่า “ทดสอบเพื่อค้นและพัฒนาสมรรถภาพของมนุษย์”

ความสนใจ

ความหมายของความสนใจ (Interest) มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านดังนี้

เจเกอร์ และโฟริค (Jager and Frochlich. 1947 : 12) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความสนใจเป็นความโน้มเอียงที่จะเอาใจใส่ต่อกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดเป็นเวลานาน หากหมกมุ่นและพากเพียรที่จะกระทำกิจกรรมนั้น ๆ อยู่เรื่อย ๆ

ดิวอี้ (Dawey. 1972 : 57) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความสนใจ คือความรู้สึกชอบหรือความพอใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แนวความคิดใดความคิดหนึ่งหรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง

แอนโร (Anne Roe. 1964 : 85) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความสนใจ เป็นสิ่งที่บุคคลชอบให้ความสนใจ สังเกต นึกถึงหรือกระทำด้วยความพอใจ และสนุกสนานเพลิดเพลิน

ครอนบาค (Cronbach. 1966 : 455 - 456) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความสนใจ เป็นความต้องการหรือความโน้มเอียงที่จะแสวงหากิจกรรมและวัตถุบางอย่าง แล้วมีแนวโน้มที่จะเลือกสิ่งนั้นมากกว่าสิ่งอื่น ๆ

กู๊ด (Good. 1973 : 311) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกชอบของคนเราที่แสดงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความรู้สึกนี้อาจจะมีชั่วขณะหนึ่งหรืออาจมีถาวรก็ได้ ขึ้นอยู่กับความอยากรู้อยากเห็นของบุคคลนั้นโดยมีอิทธิพลมาจากประสบการณ์ของตนเอง

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2524 : 194) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความสนใจ คือแรงผลักดันที่จะกระตุ้นให้บุคคลแสดงออกด้วยการเลือกหรือกระทำในสิ่งที่เขาชอบและในสิ่งที่เมื่อกระทำแล้วบรรลุถึงจุดหมาย

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528 : 233) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งหมายถึงทัศนคติทางบวกหรือทัศนคติที่ดีนั่นเอง

สุชา จันทรโสม (2536 : 74) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความสนใจ หมายถึงความรู้สึกหรือทัศนคติ (Attitude) ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะความรู้สึกนั้นทำให้บุคคลเอาใจใส่และกระทำการจนบรรลุถึงความมุ่งหมายที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้น

สมบัติ สุขสมบูรณ์ (2540 : 14) ได้สรุปความสนใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่บุคคลมีจิตใจผูกพัน และจดจ่อ เลือก หรือทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ตนชอบมากกว่าสิ่งอื่นจนบรรลุถึงความมุ่งหมาย

ประเภทของความสนใจ

พยอม วงศ์สารศรี (2526 : 194) ได้แบ่งความสนใจออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. ความสนใจภายนอก (Extrinsic Interest) เป็นความสนใจที่เกิดจากแรงจูงใจภายนอกที่มากระทำต่อบุคคล เช่น การให้รางวัล การชมเชย เป็นตัวที่ทำให้เราสนใจเรียนหรือสนใจปฏิบัติกิจกรรมที่มีเครื่องล่อเหล่านั้น

2. ความสนใจภายใน (Intrinsic Interest) เป็นความสนใจที่เกิดจากภายในตัวบุคคลที่มุ่งจะกระทำใด ๆ ให้ประสบผลสำเร็จ

จากความหมายของความสนใจที่กล่าวมาแล้วข้างต้นพอสรุปได้ว่า ความสนใจหมายถึง ความสามารถเฉพาะที่บุคคลกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ดีเป็นพิเศษตามธรรมชาติหรือผลรวมของลักษณะต่าง ๆ และสมรรถภาพที่ใช้เป็นรากฐานในการทำนายระดับความสัมฤทธิ์ผลแน่นอนของบุคคลซึ่งตามปกติแล้วจะแสดงออกมาให้ทราบได้โดยการปฏิบัติหรือทดลองทำจริง

อิทธิพลที่สร้างความสนใจ

สุชา จันทรเอม (2536 : 75) ได้กล่าวถึงอิทธิพลที่สร้างความสนใจไว้ว่า เด็กมีความสนใจเพิ่มขึ้นตามอายุ เด็กมีการพัฒนาการมากขึ้น ความสนใจก็เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน ดังนั้นความสนใจของเด็กจึงขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้

1. ความสามารถ ถ้าเด็กยังไม่มีพัฒนาการทางร่างกายดีพอ เด็กก็จะยังไม่สนใจการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น ถ้าเด็กยังใช้เท้าไม่คล่อง เด็กก็จะไม่สนใจการเล่นฟุตบอลจนกว่าเด็กจะใช้เท้าคล่อง เป็นต้น

2. การศึกษา เด็กได้รับการศึกษาอบรมเพียงใด เด็กก็จะสนใจทางนั้น ธรรมชาติของเด็กนั้นคืออยู่แล้ว ครูสามารถจะสร้างเด็กให้สนใจเรื่องใด ๆ ก็ได้ เช่น เด็กสอบวิชาประวัติศาสตร์ได้คะแนนดีก็สนใจในวิชาประวัติศาสตร์ เป็นต้น

3. ความถนัดตามธรรมชาติ เด็กจะมีความสนใจในสิ่งที่ตนมีความถนัดตามธรรมชาติ เช่น ถนัดวาดรูปภาพ ก็สนใจเรื่องเกี่ยวกับอุปกรณ์วาดรูปภาพ ดินสอสี สีน้ำ สีเทียน ฯลฯ เป็นต้น

4. บุคลิกภาพ บุคลิกภาพสามารถจะส่งเสริมความสนใจในการเล่นกีฬาที่ต้องใช้ร่างกาย เด็กที่ร่างกายไม่แข็งแรงก็สนใจกีฬาในร่ม เป็นต้น

5. ความคล่องแคล่ว เด็กมีความคล่องทางใดก็สนใจในสิ่งนั้น เด็กมีความคล่องแคล่วทางใช้เท้าก็มักสนใจการเล่นที่เกี่ยวกับการใช้เท้า เช่น วิ่งเร็ว วิ่งเก็บของ และวิ่งไล่จับ เป็นต้น

6. ความแปลกประหลาดของสิ่งที่ได้พบเห็น เช่น เด็กที่ไม่เคยไปสวนสัตว์ เมื่อไปครั้งแรกก็สนใจสิ่งต่าง ๆ ที่ได้พบเห็นอย่างมาก

7. การเอาอย่าง สิ่งใดที่คนในหมู่คณะนิยม หรือสนใจจะทำให้คนที่เข้าร่วมเกิดความสนใจตามไปด้วย เช่น เด็กส่วนมากเมื่อเห็น พ่อ แม่ ครู หรือเพื่อนชอบหรือสนใจสิ่งใดก็พลอยสนใจหรือเอาใจใส่ตามไปด้วย

8. ความต้องการ เช่น เมื่อเด็กอยากเป็นคนเรียนเก่งก็จะพยายามสนใจเรียนเพื่อให้ได้ที่ 1 เป็นต้น

จากการศึกษาอิทธิพลที่สร้างความสนใจพอสรุปได้ว่า ความสนใจที่เกิดขึ้นจะได้รับอิทธิพลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น ความต้องการ ความสามารถ ความถนัด การได้รับการศึกษาและบุคลิกภาพ เป็นต้น

สาเหตุที่ทำให้ความสนใจของแต่ละคนแตกต่างกัน

สุชา จันทร์เอม (2536 : 75 - 76) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้ความสนใจของแต่ละคนแตกต่างกันมีหลายประการ ได้แก่

1. สิ่งแวดล้อม ซึ่งหมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวที่สำคัญคือ

1.1 การศึกษา

1.2 ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม

2. บุคลิกภาพของบุคคลที่สำคัญคือ

2.1 อายุ หรือวัย

2.2 เพศ

2.3 ระดับสติปัญญา

2.4 ความสามารถทางร่างกาย

2.5 ความถนัดตามธรรมชาติ

2.6 สุขภาพ

วิธีวัดความถนัด

การวัดความสนใจให้ได้ผลถูกต้องที่สุดนั้นเป็นสิ่งที่ทำได้ยากลำบากมาก ทั้งนี้ ด้วยเหตุที่ความพอใจของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ได้มีผู้กล่าวถึงวิธีวัดความสนใจไว้ดังนี้

เจเกอร์ และโฟริค (Jager and Frochlich. 1947 : 12 - 14) ได้กล่าวถึงการวัดความสนใจ อาจทำได้ 4 ประการดังนี้

1. สังเกตความเป็นไปของแต่ละบุคคล
2. พิจารณาความสนใจต่าง ๆ ที่แต่ละบุคคลแสดงออกมา
3. ศึกษากิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลนั้นกระทำ
4. ใช้แบบสำรวจความสนใจ (Interest Inventory) วัดโดยตรง

เซอร์ลอค (สมเดช อารีสวัสดิ์. 2530 : 160 - 161 ; อ้างอิงมาจาก เซอร์ลอค) ได้กล่าวถึงการวัดความสนใจของแต่ละบุคคลได้ 3 วิธีดังนี้

1. ใช้การสังเกต
2. ใช้การสัมภาษณ์
3. ใช้แบบสอบถามวัดความสนใจ

พาวเวลล์ (นิภา วัธนเวคิน. 2529 : 18 - 19 ; อ้างอิงมาจาก Powell. 1963 : 337 - 338) ได้เสนอแนะวิธีการประเมินความสนใจไว้ดังนี้

1. ใช้แบบสำรวจความสนใจ (Interest Inventories) แบบสำรวจนี้จะประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ในอาชีพต่าง ๆ โดยให้บุคคลแสดงความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อข้อความต่าง ๆ เหล่านั้น

2. ใช้แบบสอบถามปลายเปิด (Opened Questionnaires) โดยให้แต่ละบุคคลมีอิสระที่จะตอบคำถามต่าง ๆ ได้ตามความรู้สึกที่แท้จริงของตน

3. ใช้การสัมภาษณ์ (Interview) ซึ่งจะช่วยให้ผู้สัมภาษณ์ได้สังเกตเห็นพฤติกรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์ได้

ซูเปอร์ และไครส์ (Super and Crites. 1968 : 378 - 380) ได้กล่าวถึง ความสนใจของบุคคลสามารถศึกษาได้จากวิธีการดังต่อไปนี้

1. ความสนใจที่แสดงออกมา (Expressed Interests) ได้แก่ ความสนใจที่แสดงออกทางภาษาเป็นการแสดงออกถึงความสนใจในวิชากิจกรรม งานหรืออาชีพด้านภาษา

2. ความสนใจที่แสดงออกทางกิริยาอาการ (Manifest Interests) เป็นความสนใจที่แสดงด้วยกิริยาอาการและการเข้าร่วมในกิจกรรม

3. ความสนใจที่ประเมินด้วยแบบทดสอบ (Tested Interests) เป็นการประเมินความสนใจด้วยแบบสอบถามที่เป็นปรนัย เป็นการแสดงความสนใจภายใต้สภาพการณ์ควบคุม

4. ความสนใจที่ประเมินด้วยแบบสำรวจ (Inventoried Interest) เป็นการประเมินความสนใจ ซึ่งขึ้นอยู่กับคำตอบคำถามเกี่ยวกับความชอบไม่ชอบในกิจกรรมนั้น ๆ

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2524 : 9) ได้กล่าวถึงแนวการวัดความสนใจว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกที่อยู่ในจิตใจของบุคคล แนวการวัดนั้นสามารถกระทำได้โดยการเอ่ยข้อความที่เกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ เข้าไปร่ำให้เขาอ่าน แล้วให้เขาแสดงความรู้สึกออกมาว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ชอบหรือไม่ชอบ

จากการศึกษาทางเอกสารวิธีวัดความสนใจที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า มีวิธีวัดความสนใจที่ตรงกันวิธีหนึ่งก็คือการใช้แบบสำรวจ จึงถือได้ว่าวิธีนี้เป็นที่นิยมแพร่หลาย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ทำให้ทราบได้ว่า ในการจัดการเรียนการสอนของครูนั้นได้ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเปลี่ยนแปลงไปตามจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ ได้มีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

ไพศาล หวังพานิช (2526 : 9) ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกฝน อบรม หรือ การสอน

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530 : 9) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ว่าเป็นพฤติกรรมหรือความสามารถของบุคคลที่เกิดจากการเรียนการสอน และพัฒนางอกงามขึ้นจากการเรียนการสอนโดยตรง

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2535 : 51) กล่าวว่า เป้าหมายสำคัญของการสอบวัดผลสัมฤทธิ์คือ ต้องการให้ได้ข้อมูลและข้อสนเทศเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ของนักเรียนนักศึกษาที่เที่ยงตรง เชื่อถือได้ และนำไปใช้ประโยชน์ได้

นิภา เมธราชิชัย (2536 : 65) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้และทักษะที่ได้รับและพัฒนามาจากการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ครูอาศัยเครื่องมือวัดผลช่วยในการศึกษาว่านักเรียนมีความรู้และทักษะมากน้อยเพียงใด

ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถ ความรู้ ทักษะ หรือคุณลักษณะของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน การฝึกอบรม วัดได้โดยเครื่องมือวัดผลหรือที่เรียกกันทั่วไปว่าการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สำหรับการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นได้มีนักการศึกษาให้ความหมายไว้ดังนี้

ไพศาล หวังพานิช (2526 : 137) ได้ให้ความหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถของบุคคลว่าเรียนรู้ไปเท่าใด มีความสามารถชนิดใด

วารี ว่องพินัยรัตน์ (2530 : 1) ให้ความหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ชุดของคำถามที่มุ่งวัดพฤติกรรมทางสมองของนักเรียนว่า มีความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพทางสมองด้านต่าง ๆ ในเรื่องที่เรียนรู้ไปแล้วมากน้อยเพียงใด เรื่องที่เรียนรู้ อาจจะเรียนรู้จากในห้องเรียนหรือจากประสบการณ์ของนักเรียนเองนอกห้องเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จะเน้นการวัดผลการเรียนรู้ที่ได้รับในอดีตหรือปัจจุบัน โดยจะประเมินความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาทางวิชาการจะไม่วัดความสามารถทางกายหรือความรู้สึกทางจิตใจ

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2540 : 29) ได้ให้ความหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า เป็นการวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย 6 ด้านคือ ด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นวิธีการที่จะตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ สมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของสมอง ว่าจะมีความสามารถหลังจากที่ได้เรียนรู้ไปแล้วว่าอยู่ในระดับใด มีความสามารถเป็นอย่างไร และควรคำนึงถึงจุดประสงค์ต้องให้ครอบคลุมพฤติกรรมในการเรียนรู้ ต้องสะท้อนถึงเนื้อหาความสำคัญของจุดเน้นของวิชา ความแตกต่างระหว่างบุคคลและภาษาที่ใช้ ควรคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นสิ่งหนึ่ง que แสดงถึงความสามารถทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความสนใจในอาชีพ การเลือกศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในอนาคต ชูเปอร์ โควอลสกี และกอตกิน (Osipow. 1973 : 146 - 147 ; Citing Super, Koalske and Gotkin. 1967) ได้ศึกษาติดต่อกันเป็นระยะเวลา 10 ปี พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีส่วนในการกำหนดพฤติกรรมทางอาชีพของนักเรียนได้

สมพงษ์ อาภาพันธ์ (2519 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบประสมภาคเหนือ พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเลือกอาชีพแตกต่างจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีระดับการศึกษาแตกต่างกันให้เหตุผล หรือแรงจูงใจในการเลือกอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกันให้เหตุผล หรือแรงจูงใจในการเลือกอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อรอนงค์ แจ่มผล (2529) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกันของวุฒิภาวะทางอาชีพ ความสนใจในอาชีพ สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนกับการตัดสินใจเลือกอาชีพของนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 453 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสำรวจวุฒิภาวะทางอาชีพ - มาตรวัดทัศนคติของไรเคิร์ท แบบสำรวจความสนใจในอาชีพ และแบบสำรวจการตัดสินใจเลือกอาชีพ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น พบว่า สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนไม่มีสหสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพและการตัดสินใจเลือกอาชีพอย่างมีนัยสำคัญ

อนงค์ สกุลกู นิภา วัฒนเวทิน และฆมาธร พันธุมโพธิ์ (2529) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ ต่างมีความสนใจในหมวดวิชาชีพวิชาการมากที่สุด

สมบัติ สุขสมบูรณ์ (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยต่อความสนใจ เลือกเรียนต่อสายสามัญศึกษาและสายอาชีวศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสนใจ เลือกเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สายสามัญมากที่สุด

อาชีพของผู้ปกครอง

ช่อทิพย์ ราศรีเกรียงไกร (2523) ได้ศึกษาความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษา และอาชีพของบุตร พบว่า อาชีพของบิดามีความสัมพันธ์กับความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการ ศึกษาและอาชีพของบุตร กล่าวคือ บิดาที่มีอาชีพวิชาชีพและอาชีพที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่มีแนวโน้มของความมุ่งหวังให้บุตรชายและบุตรหญิงจบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าขึ้นไป และมุ่งหวังให้บุตรมีอาชีพที่เกี่ยวข้องด้วย ในขณะที่บิดาที่มีอาชีพค้าขาย ให้บริการ กรรมกร รับจ้าง ส่วนใหญ่มีแนวโน้มของความมุ่งหวังให้บุตรจบ การศึกษาระดับอาชีวศึกษา และมุ่งหวังให้บุตรมีอาชีพรับราชการ และทำงานใน สำนักงาน

มารศรี กองเกตุ (2524) ได้ศึกษาผลของอาชีพของบิดา มารดา ที่มีต่อการ เลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อายุระหว่าง 14 ถึง 18 ปี จำนวน 314 คน เป็นเพศชาย 136 คน เพศหญิง 205 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจความพอใจในอาชีพของ นักเรียนไม่ว่าบิดา มารดาของนักเรียนจะมีอาชีพประเภทใดก็ตาม นักเรียนจะให้ความสนใจงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุด ส่วนอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขายซึ่งเป็นอาชีพที่บิดา มารดาของนักเรียนประกอบอาชีพมากเป็นอันดับสองนั้น นักเรียนจะให้ความสนใจงานอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขายน้อยที่สุด

อนุชาล (Abusal. 1983 : 2124A) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความ ชอบในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 537 คน ใน Vocational Technical Schools รัฐ Oklahoma พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างอาชีพของบิดา กับการเลือกแผนการฝึกอาชีพของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการ

ศึกษาของ แทนเซอร์ (Tanzer. 1957 : 890) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ ความสนใจในอาชีพและการเลือกอาชีพกับกลุ่มตัวอย่างเพศชาย จำนวน 183 คน โดยใช้แบบสำรวจหลายชนิด รวมทั้ง Lee Thrope Interest Inventory พบว่า ระดับความสนใจและอาชีพบิดา มีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพอย่างมีนัยสำคัญ

แจนเซน (Jansen. 1983 : 2804A) ศึกษาถึงความปรารถนาและความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการศึกษาและอาชีพของบุตรกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 10,317 คน ใน Wisconsin ปี ค.ศ. 1957 พบว่า อาชีพของบิดา มีความสำคัญต่อความปรารถนาและความคาดหวังในด้านการศึกษาและอาชีพของบุตรสาว

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองนับเป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด และเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือแก่บุตรของตน จากการศึกษาของอบูซาล (Abusal. 1983 : 2124A) 237 คน ใน Vocational Technical Schools รัฐ Oklahoma พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างระดับการศึกษาของมารดาและการเลือกแผนการฝึกอาชีพของนักเรียน

อนงค์ สกุลคู นิภา วัฒนเวทิน และษมาธร พันธุมโพธิ์ (2529) พบว่า นักเรียนที่บิดา มารดา มีระดับรายได้สูง ปานกลาง และต่ำ ต่างมีความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพวิชาการมากที่สุด

ฮัทตัน (Hutton. 1979 : 6051A) ได้ศึกษาความสนใจในอาชีพและแรงจูงใจที่มีผลต่อความสำเร็จในอาชีพของนักเรียนหญิง จำนวน 315 คน โดยใช้ Wrold of Work Inventory และแบบสอบถามที่สร้างขึ้น พบว่า นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูงกว่าระดับการศึกษาของมารดาจะมีระดับความปรารถนาทางอาชีพต่ำ

ผลการวิจัยเกี่ยวกับระดับการศึกษาของบิดา มารดา กับความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อายุระหว่าง 14 ถึง 18 ปี จำนวน 314 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสำรวจความพึงพอใจในอาชีพของ จอห์น แอล ฮอลแลนด์ และแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ผลปรากฏว่า ระดับการศึกษาของบิดามีผลกระทบต่อความสนใจในอาชีพของนักเรียน โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์เท่ากับ 0.721 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่อนข้างสูง ส่วนระดับการศึกษาของมารดา ไม่มีผลกระทบต่อความสนใจในอาชีพของนักเรียน

ด้านความสนใจในอาชีพและด้านความถนัดในอาชีพ

นิภา วัฒนเวทิน (2529) ได้ศึกษาความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคใต้ โดยจำแนกตามตัวแปรด้านเพศ ระดับชั้นเรียน ระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน อาชีพของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา และระดับรายได้ของบิดามารดา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,195 คน และเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1,040 คน ผลการสำรวจแสดงว่า ไม่ว่าจำแนกตามตัวแปรด้านใดก็ตาม นักเรียนชายและนักเรียนหญิง ทั้งสองระดับชั้นเรียนสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพวิชาการมากที่สุด

อนงค์ สกุลกู นิภา วัฒนเวทิน และชมมาตร พันธุมโพธิ์ (2529) ต่างสำรวจพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสนใจในอาชีพไม่ตรงตามหมวดอาชีพของบิดา และมารดา มีเพียงหมวดอาชีพวิชาชีพ วิชาการ เท่านั้นที่นักเรียนสนใจในอาชีพเหมือนอาชีพของบิดา และมารดา

จิราวัลย์ มนต์กันภัย (2533 : บทคัดย่อ) ศึกษาเหตุผลในการศึกษาต่อนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2532 นักเรียนศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพราะเหตุผลด้านความก้าวหน้ามากที่สุด รองลงมาคือ เหตุผลด้านความสนใจ และด้านความถนัด ด้านความต้องการของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านการศึกษา ด้านเกียรติยศชื่อเสียง ด้านเศรษฐกิจและสังคม และด้านความจำเป็น ตามลำดับ

ดนัย ยาหอม (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬา ยกน้ำหนักของนักกีฬายกน้ำหนัก ผลการวิจัยพบว่า นักกีฬายกน้ำหนักระดับเยาวชน ระดับประชาชนมีแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ตามลำดับคือ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ด้านโอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ส่วนแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยมี 3 ด้านคือ ด้านรายได้ และผลประโยชน์ ด้านความรัก และความถนัด ความสนใจ และด้านเกียรติยศชื่อเสียง

สมบัติ สุขสมบูรณ์ (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยต่อความสนใจเลือกเรียนต่อสายสามัญศึกษาและสายอาชีวศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า นักเรียนที่มีบิดา มารดา รับราชการ มีความสนใจเลือกเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สายสามัญมากที่สุด

คุก (Cook. 1967 : 799) ศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพของเด็กผู้ชาย พบว่า การเลือกอาชีพจะมีความสัมพันธ์กันอย่างมีระบบกับพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม ระดับความปรารถนาทางอาชีพ สถิติปัญญา และความสนใจในอาชีพ ส่วนสถานภาพการสมรสของบิดา มารดา และความสัมพันธ์ภายในครอบครัวไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ฮอลล์ (Hall. 1988 : 802 - A) ศึกษาการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ครูที่ปรึกษา 7 คน ครูผู้สอน 26 คน และนักเรียนระดับ 10, 11 และ 12 จำนวน 227 คน โดยวิธีการสัมภาษณ์ พบว่า การเลือกแผนการเรียนของนักเรียนขึ้นอยู่กับความสนใจและความต้องการที่จะทำให้มีความรู้และทักษะความชำนาญในอาชีพ

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

มารศรี กองเกตุ (2524 : 67) ได้ศึกษาผลของอาชีพของบิดา มารดา ที่มีต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร พบว่า อาชีพของบิดา มารดา ไม่มีผลกระทบต่อความสนใจในอาชีพของนักเรียน ไม่ว่าบิดา มารดา ของนักเรียนจะมีอาชีพประเภทใดก็ตาม นักเรียนจะให้ความสนใจงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุด ส่วนอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขาย ซึ่งเป็นอาชีพที่บิดา มารดา ของนักเรียนประกอบอาชีพมากเป็นอันดับสอง นักเรียนจะให้ความสนใจงานอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขายน้อยที่สุด

พิภพ เจริญสุข (2532 : 49) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพเกษตรกรรม แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพเกษตรของนักเรียนมากที่สุดคือ การประกอบอาชีพ ส่วนปัจจัยด้านเศรษฐกิจ แรงจูงใจจากโรงเรียน การศึกษาต่อ ค่านิยม อิทธิพลทางการเมือง และด้านบุคคลมีความสำคัญรองลงไปตามลำดับ

ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย (2533 : 210) ศึกษาความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การเลือกเรียนวิชาชีพที่มี

ระดับแรงจูงใจหรืออิทธิพลทางด้านบุคคล ที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาชีพที่มีระดับแรงจูงใจสูงที่สุดคือ นักเรียนเลือกเรียนด้วยตนเอง รองลงมาคือ บิดามารดา แนะนำให้เรียนและเรียนตามคนส่วนมาก ครูแนะแนวแนะนำ ผู้ประกอบการแนะนำให้เรียน เรียนตามพี่น้องและญาติสนิท และเรียนตามเพื่อน ตามลำดับ

โคลาโซ (Collazo. 1534A - 1535A) ศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนอาชีพของเด็กหนุ่มสาว พบว่า นักเรียนที่อยู่ในแหล่งอุตสาหกรรมในเมือง บิดาประกอบอาชีพชั้นสูงหรือรับราชการ มักจะเลือกอาชีพชั้นสูงหรือรับราชการ ส่วนนักเรียนที่อยู่ในชนบทบิดาเป็นชาวนาหรือทำงานหนักจะเลือกอาชีพในระดับต่ำหรืออาชีพที่ทำงานหนักเป็นส่วนมาก

ดอบบินส์ (Dobbins. 1969 : 2958A - 2959A) ศึกษาเกี่ยวกับความปรารถนาและความมุ่งหวังทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า บิดามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ส่วนมารดามีอิทธิพลมากกว่าในการเลือกศึกษาต่อ ส่วนเพื่อน ๆ จะมีอิทธิพลรองลงไป การเลือกอาชีพของนักเรียนจะขึ้นอยู่กับความสนใจ ความพอใจ ค่าจ้าง และลักษณะงานเป็นสำคัญ

ด้านการศึกษาต่อ

มูลเหตุจูงใจที่ส่งผลหรือมีอิทธิพลโดยตรงต่อการศึกษาคือ มูลเหตุจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นมูลเหตุจูงใจที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน เป็นความต้องการทางจิตใจของมนุษย์ที่จะเอาชนะต่ออุปสรรค ฝ่าฟันกระทำการที่ยาก ๆ ให้ประสบผลสำเร็จ เป็นความปรารถนาที่จะกระทำการใด ๆ ให้สำเร็จโดยเร็วที่สุด และได้ผลดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้ที่มีมูลเหตุจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะบรรลุผลสำเร็จในการศึกษาและมีความมานะพยายามที่จะศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป (ประหยัด ทองมาก. 2529 : 48)

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ (2525 : 19 - 20) กล่าวว่า การศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. สภาพฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมที่แตกต่างกัน
2. ทุนทรัพย์ที่ใช้ในการศึกษามากหรือน้อยกว่ากัน
3. คุณภาพของการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน
4. ภูมิลำเนาของสถานศึกษาที่อยู่ในส่วนกลางหรือภูมิภาค
5. ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

ปัจจัยทั้ง 5 ประการดังกล่าวเป็นผลให้บุคคลมีเหตุสนใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อต่างกัน

พจน์ สะเพียรชัย (2526 : 8 - 13) ได้กล่าวถึงเหตุสนใจในการศึกษาระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาว่า นับวันจะมีแนวโน้มสูงขึ้นตามลำดับ ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากความต้องการของผู้เรียน ส่วนหนึ่งมาจากค่านิยมในปริญญา และอีกส่วนหนึ่งเนื่องมาจากการมีและไม่มีงานทำ ซึ่งจากการพิจารณาการศึกษาที่ผ่าน ๆ มาปรากฏชัดอย่างหนึ่งคือ การศึกษาได้รับการยอมรับให้เป็นปัจจัยพื้นฐานอีกประการหนึ่งที่จะทำให้ชีวิตที่สมบูรณ์เช่นเดียวกับปัจจัยด้านอาหาร ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัย เมื่อทุกคนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาเช่นนี้ทุกคนจึงต้องการและใฝ่หา

ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา (2526) ได้กล่าวถึงเหตุสนใจในการศึกษาของบุคคลในแต่ละระดับจะแตกต่างกันออกไปตามวัย ฐานะ และโอกาสในวัยเด็กส่วนใหญ่จะเรียนเพราะพ่อแม่ให้เรียน หรือเรียนตามเพื่อน ถ้าเป็นวัยรุ่นตอนปลายและวัยที่กำลังจะย่างเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้นคือ อายุระหว่าง 16 - 25 ปี ก็อาจจะมีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับการเรียนไปอีกแบบหนึ่ง เพราะผู้ที่อยู่ในวัยนี้เริ่มจะมองเห็นแนวทางชีวิตซึ่งเห็นได้จากบุคคลรอบข้าง บางคนอาจจะต้องเริ่มมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับภาระของครอบครัว จากครอบครัวของตนเอง ครอบครัวของเพื่อน ญาติพี่น้อง หรือผู้ใกล้ชิดอื่น ๆ ความคิดเกี่ยวกับการเรียนอาจจะเริ่มมีแนวหันเหเข้าสู่ผลได้ทางเศรษฐกิจ เช่น จะเรียนในสาขาที่หางานทำได้ง่าย มีรายได้ดี ไม่ต้องทำงานหนัก และที่สำคัญคือต้องเป็นงานประเภทที่ตนมีใจรักและชอบที่จะทำด้วย เป็นต้น บางครั้งการเลือกเรียนสาขาวิชาต่าง ๆ ของเด็กวัยรุ่นมักขึ้นอยู่กับค่านิยมของพ่อแม่ พี่น้อง และเพื่อน เพราะการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานของคนไทยไม่ค่อยจะเปิดโอกาสให้บุตรหลานได้ตัดสินใจด้วยตนเอง พ่อแม่ ญาติพี่น้องบางคนมีค่านิยมเก่า ๆ ว่าการเรียนระดับมหาวิทยาลัยเท่านั้นที่จะทำให้บุตรหลานมีโอกาสได้งานดี ๆ ทำ มีเงินเดือนสูง เป็นเจ้าคนนายคน เป็นที่เชิดหน้าชูตาของพ่อแม่ วงศ์ตระกูล โดยไม่คำนึงถึงความสามารถของผู้เรียน ในเรื่องการสนับสนุนของครอบครัวนี้ ครอบครัวใดมีฐานะทางเศรษฐกิจดีมักจะพยายามส่งเสริมบุตรหลานให้ได้เรียนถึงระดับสูงสุด เท่าที่สติปัญญาจะเอื้ออำนวยให้เรียนได้ ส่วนครอบครัวใดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี ไม่อาจส่งบุตรหลานให้เรียนถึงระดับอุดมศึกษาได้ก็จำเป็นต้องให้ออกไปประกอบอาชีพช่วยเหลือครอบครัวก่อนเมื่อมีโอกาสในภายหน้า

และถ้ามีความสนใจจึงกลับเข้าศึกษาต่อใหม่ ในการเข้าศึกษาของคนกลุ่มหลังนี้มักจะมีลักษณะแตกต่างไปจากกลุ่มแรก กล่าวคือ คนกลุ่มหลังนี้มักจะเลือกเรียนในสิ่งที่ตนสนใจ และเพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจด้วย

อุซเซล (จิราวัลย์ มนต์กันภัย. 2533 : 42 - 43 ; อ้างอิงมาจาก Uzzell. 1961 : 66 - 669) ศึกษาการเลือกเรียนต่อและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรัฐ Eastern North Carolina จำนวน 301 คน พบว่า ปัจจัยที่ช่วยในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือเลือกอาชีพคือ ความคุ้นเคยกับบุคคลที่อยู่ในวงการนั้น ๆ มาก่อน ซึ่งแสดงว่าการชักนำของผู้อื่นมีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษา และเลือกอาชีพของนักเรียนด้วย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม อาจจะสรุปได้ว่า การเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมนั้นมีมูลเหตุจูงใจหลายประการด้วยกัน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ด้านความถนัด ด้านความสนใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านการศึกษาต่อ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเฉพาะมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนได้อย่างเสรีเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนให้มากยิ่งขึ้นกว่านี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเรื่อง มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม - กรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทร - วิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ ดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ปีการศึกษา 2542 ที่เลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมแล้ว จำนวน 118 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรจำแนกตามชั้นเรียน

ระดับชั้น	จำนวน/คน
มัธยมศึกษาปีที่ 4	21
มัธยมศึกษาปีที่ 5	64
มัธยมศึกษาปีที่ 6	33
รวม	118

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปรที่ต้องการ
ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และระดับการศึกษา
ของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพ
อุตสาหกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ

1. ด้านความถนัด
2. ด้านความสนใจ
3. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
4. ด้านการศึกษาต่อ

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 53 ข้อ ให้ผู้ตอบ
เลือกตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความข้อใด มากน้อยเพียงใด โดยมีคำตอบให้เลือก 4 ระดับ
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชา
พื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะ
ศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในเรื่องการสร้างแบบสอบถาม

3. นำผลการศึกษาจากข้อ 1 และ 2 มาสร้างแบบสอบถามโดยกำหนดขอบเขต
และเนื้อหาให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมาย ได้แบบสอบถามดังตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบสอบถามมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม

ข้อที่	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพ อุตสาหกรรม	ระดับของมูลเหตุจูงใจ			
		มาก ที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด
	ด้านความถนัด				
0	เลือกเรียนเพราะเหมาะสมกับสมรรถภาพทางสมองของตนเอง				
00	เลือกเรียนเพราะเหมาะสมกับร่างกายของตนเอง				
	ด้านความสนใจ				
0	เลือกเรียนเพราะมีความรักและสนใจในวิชาพื้นฐานอุตสาหกรรม				
00	เลือกเรียนเพราะมีความรักและสนใจในวิชาพื้นฐานอาชีพ				
	ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง				
0	เลือกเรียนโดยตัดสินใจด้วยตนเอง				
00	เลือกเรียนตามเพื่อนที่สนิทแนะนำ				
	ด้านการศึกษาต่อ				
0	เลือกเรียนเพราะสามารถศึกษาต่อได้ด้วยตนเอง				
00	เลือกเรียนเพราะคิดว่าได้คะแนนดี				

4. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร ตรวจสอบความถูกต้องและเสนอแนะเพิ่มเติม

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร นัตรศุภกุล รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์ณี และ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ แล้วนำมาปรึกษากับ คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้

6. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม) ที่เลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพ อุตสาหกรรมแล้ว จำนวน 80 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นต่อไป

7. ตรวจสอบค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ t - test

8. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ = 0.9349

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ผู้ตอบเห็นว่าเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมากที่สุดให้ 4 คะแนน
2. ผู้ตอบเห็นว่าเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมากให้ 3 คะแนน
3. ผู้ตอบเห็นว่าเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อยให้ 2 คะแนน
4. ผู้ตอบเห็นว่าเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อยที่สุดให้ 1 คะแนน

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของคำตอบแบ่งเป็น 4 ระดับ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best. 1981 : 236) ดังนี้

3.51 - 4.00 หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมากที่สุด
2.51 - 3.50 หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก
1.51 - 2.50 หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย
1.00 - 1.50 หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการโดย

1. ขอนหนังสือรับรองแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เพื่อขอความร่วมมือในการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2. การแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการแจกและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองในระหว่างวันที่ 13 - 24 ธันวาคม 2542

การจัดกระทำข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามไปทั้งหมด 118 ฉบับ และได้รับคืนมาครบทุกฉบับ เมื่อนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ปรากฏว่าได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้ง 118 ฉบับ แล้วนำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS - X (Statistical Package for the Sciences Version - X)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม แต่ละด้านคือ ด้านความถนัด ด้านความสนใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านการศึกษาต่อ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมแต่ละด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และการศึกษาของผู้ปกครอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติผู้วิจัยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าร้อยละ
 - 1.2 คะแนนเฉลี่ย (μ)
 - 1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
2. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ t - test
3. ค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้

สูตรแอลฟา (α - Coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลสื่อความหมายตรงกันผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

μ	แทน	ค่าเฉลี่ย
σ	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนประชากร

ลำดับชั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่เลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม แต่ละด้านคือ ด้านความถนัด ด้านความสนใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านการศึกษาต่อ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม แต่ละด้านคือ ด้านความถนัด ด้านความสนใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านการศึกษาต่อ จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่เลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	จำนวน/คน	ร้อยละ
ผลการเรียนดีมาก	13	11.00
ผลการเรียนดี	31	26.30
ผลการเรียนปานกลาง	59	50.00
ผลการเรียนต่ำ	13	11.00
ผลการเรียนต่ำมาก	2	1.70
รวม	118	100.00

จากตาราง 2 นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลาง (ร้อยละ 50.00) ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมากมีเพียงร้อยละ 11.00 และที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมากมีเพียงร้อยละ 1.70

1.2 อาชีพของผู้ปกครอง ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 3

ตาราง 3 อาชีพของผู้ปกครองของนักเรียน

อาชีพของผู้ปกครอง	จำนวน/คน	ร้อยละ
เกษตรกร	0	0.00
ธุรกิจ	30	25.40
รับราชการ	56	47.50
รับจ้าง	32	27.10
อื่น ๆ	0	0.00
รวม	118	100.00

จากตาราง 3 ผู้ปกครองส่วนใหญ่ที่มีอาชีพรับราชการ (ร้อยละ 47.50) อาชีพธุรกิจและรับจ้างใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 25.40 และ 27.10 ตามลำดับ) ไม่มีผู้ปกครองของนักเรียนคนใดประกอบอาชีพเกษตรกรหรืออื่น ๆ เลย

1.3 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 4

ตาราง 4 ระดับการศึกษาของผู้ปกครองของนักเรียน

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	จำนวน/คน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	2.50
ปริญญาตรี	45	38.10
ปริญญาโท	30	25.40
สูงกว่าปริญญาโท	40	33.90
รวม	118	100.00

จากตาราง 4 ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป (ร้อยละ 59.30) ต่ำกว่าปริญญาตรีมีเพียง (ร้อยละ 2.50) นอกนั้นเป็นระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 38.10)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านความถนัด ด้านความสนใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านการศึกษาต่อ

2.1 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมโดยรวม ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 5

ตาราง 5 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมโดยรวม (N = 118)

มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม	μ	σ	ระดับ
1. ด้านความถนัด	2.51	0.43	มาก
2. ด้านความสนใจ	2.50	0.44	น้อย
3. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	2.18	0.62	น้อย
4. ด้านการศึกษาต่อ	2.25	0.60	น้อย
รวม	2.36	0.42	น้อย

จากตาราง 5 แสดงว่าความถนัดเป็นมูลเหตุจูงใจให้เลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ($\mu = 2.51$) นอกนั้นเป็นมูลเหตุจูงใจในระดับน้อย ($\mu = 2.50, 2.18$ และ 2.25) และเมื่อพิจารณาโดยรวมความถนัด ความสนใจ บุคคลที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาต่อ เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.36$)

2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน
อาชีพอุตสาหกรรม ด้านความถนัด ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 6

ตาราง 6 มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านความถนัด
(N = 118)

ข้อ	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน อาชีพอุตสาหกรรม ด้านความถนัด	μ	σ	ระดับ
1	เลือกเรียนเพราะร่างกายเหมาะสมกับงานที่จะปฏิบัติ....	2.29	0.80	น้อย
2	เลือกเรียนเพราะเหมาะสมกับสติปัญญาของตนเอง.....	2.61	0.73	มาก
3	เลือกเรียนตามความถนัดของตนเองเพื่อนำไป ประกอบอาชีพ.....	2.66	0.80	มาก
4	เลือกเรียนเพราะคิดว่าเป็นความถนัดในวิชาพื้นฐานอาชีพ	2.37	0.87	น้อย
5	เลือกเรียนเพราะมีความถนัดในวิชาอาชีพอุตสาหกรรม ศึกษา.....	2.53	0.89	มาก
6	เลือกเรียนเพราะตนเองมีความสามารถในการ ออกแบบ.....	2.38	0.73	น้อย
7	เลือกเรียนเพราะสามารถฝึกฝนความรู้ ทักษะด้านวิชา อาชีพ.....	2.42	0.78	น้อย
8	เลือกเรียนเพราะรู้สึกชอบวิชาในลักษณะนี้ตั้งแต่เด็ก....	2.74	0.82	มาก
9	เลือกเรียนเพราะผู้เรียนมีความสามารถในการคิดและ การแก้ปัญหาด้านวิชาอาชีพ.....	2.33	0.82	น้อย
10	เลือกเรียนเพราะผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ ฝึกฝนในงานอาชีพ.....	2.51	0.77	มาก
11	เลือกเรียนเพราะตนเองมีความสามารถในการเรียนรู้ ฝึกฝนในงานอาชีพ.....	2.54	0.72	มาก
12	เลือกเรียนเพราะรู้สึกสนุกกับการได้ฝึกฝนงานอาชีพ....	2.57	0.79	มาก
13	เลือกเรียนเพราะนักเรียนมีความสามารถในหลาย ๆ ด้านเกี่ยวกับงานช่างพื้นฐาน.....	2.73	0.87	มาก
รวม		2.51	0.43	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่าสิ่งที่เป็มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านความถนัดในระดับมากคือ เหมาะสมกับสติปัญญาของตนเอง ($\mu = 2.61$) นำไปประกอบอาชีพ ($\mu = 2.66$) ถนัดในวิชาอาชีพอุตสาหกรรม ($\mu = 2.53$) ชอบวิชานี้ตั้งแต่เด็ก ($\mu = 2.74$) เรียนรู้ฝึกฝนในงานอาชีพ ($\mu = 2.51$) มีความสามารถเรียนรู้ฝึกฝนในงานอาชีพ ($\mu = 2.54$) สนุกกับการได้ฝึกฝนในงานอาชีพ ($\mu = 2.57$) และมีความสามารถเกี่ยวกับงานช่างพื้นฐาน ($\mu = 2.73$) นอกนั้นเห็นว่าเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย เมื่อพิจารณาโดยรวมเห็นว่าความถนัดเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ($\mu = 2.51$)

2.3 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านความสนใจ ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 7

ตาราง 7 มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านความสนใจ (N = 118)

ข้อ	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านความสนใจ	μ	σ	ระดับ
1	เลือกเรียนเพราะมีความรักในวิชาพื้นฐานอุตสาหกรรม.....	2.44	0.81	น้อย
2	เลือกเรียนเพราะมีความสนใจในวิชาพื้นฐานอาชีพ.....	2.31	0.75	น้อย
3	เลือกเรียนเพราะก่อนเข้าเรียนนักเรียนมีความสนใจในวิชานี้มาก่อนแล้ว..	2.53	0.74	มาก
4	เลือกเรียนเพราะวิชาที่เปิดสอนตรงกับความสนใจ.....	2.45	0.76	น้อย
5	เลือกเรียนเพราะสนใจเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ทางด้านงานช่าง.....	2.39	0.76	น้อย
6	เลือกเรียนเพราะเห็นว่านักเรียนบางส่วนนิยมเรียน.....	2.36	0.83	น้อย
7	เลือกเรียนเพราะมีความพอใจต่อวิชาชีพที่เปิดสอน.....	2.25	0.93	น้อย
8	เลือกเรียนเพราะมีความสนุกสนานเพลิดเพลินกับการเรียน.....	2.52	0.72	มาก
9	เลือกเรียนเพราะรู้สึกชอบวิชาที่เรียนเกี่ยวกับงานช่างพื้นฐาน.....	2.64	0.83	มาก
10	เลือกเรียนเพราะชอบในสิ่งที่เรียนแล้วสามารถปฏิบัติงานช่างพื้นฐานได้..	2.58	0.72	มาก
11	เลือกเรียนเพราะมีจิตใจผูกพันและจดจ่อต่อวิชางานช่างพื้นฐาน.....	2.77	0.78	มาก
12	เลือกเรียนเพราะวิชาเหล่านี้ทำให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานจริง.....	2.45	0.89	น้อย
13	เลือกเรียนเพราะนักเรียนมุ่งที่จะกระทำให้งิจกรรมนั้นประสบผลสำเร็จ..	2.83	0.95	มาก
รวม		2.50	0.44	น้อย

จากตาราง 7 แสดงว่าสิ่งที่เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านความสนใจในระดับมากคือ มีความสนใจในวิชานี้มาก่อนแล้ว ($\mu = 2.53$) สนุกสนานเพลิดเพลิน ($\mu = 2.52$) ชอบวิชาเกี่ยวกับงานช่างพื้นฐาน ($\mu = 2.64$) สามารถปฏิบัติงานช่างพื้นฐานได้ ($\mu = 2.58$) มีจิตใจผูกพันต่อวิชางานช่างพื้นฐาน ($\mu = 2.77$) และมุ่งที่จะกระทำให้งานนั้นประสบผลสำเร็จ ($\mu = 2.83$) ตามลำดับ นอกนั้น เห็นว่าเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านความสนใจในระดับน้อย เมื่อพิจารณาโดยรวมเห็นว่าความสนใจเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.50$)

2.4 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 8

ตาราง 8 มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง (N = 118)

ข้อ	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	μ	σ	ระดับ
1	เลือกเรียนโดยตัดสินใจด้วยตนเอง.....	2.57	0.79	มาก
2	เลือกเรียนตามที่เพื่อนที่สนิทแนะนำ.....	3.04	0.91	มาก
3	เลือกเรียนเพราะได้รับคำแนะนำจากครู - อาจารย์.....	2.29	0.97	น้อย
4	เลือกเรียนตามผู้ปกครองแนะนำ.....	2.08	0.14	น้อย
5	เลือกเรียนเพราะต้องการประกอบอาชีพตามผู้ปกครอง.....	1.89	0.99	น้อย
6	เลือกเรียนเพราะครูแนะแนวแนะนำ.....	1.91	1.09	น้อย
7	เลือกเรียนโดยญาติพี่น้องแนะนำ.....	1.83	1.04	น้อย
8	เลือกเรียนเพราะผู้ประสบความสำเร็จในวิชาอาชีพเป็นผู้แนะนำ.....	1.88	1.10	น้อย
9	เลือกเรียนเพราะผู้ใกล้ชิดมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มาก....	2.01	1.09	น้อย
10	เลือกเรียนเพราะในตระกูลให้ความสำคัญกับอาชีพนี้...	2.23	1.03	น้อย
11	เลือกเรียนเพราะเป็นวิชาอาชีพที่อำนวยความสะดวกให้กับผู้คนส่วนใหญ่.....	1.93	0.98	น้อย

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน อาชีพอุตสาหกรรม ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	μ	σ	ระดับ
12	เลือกเรียนเพราะคนส่วนมากเลือกเรียน.....	2.40	0.95	น้อย
13	เลือกเรียนเพราะเห็นตัวอย่างของความก้าวหน้าของ ผู้ประกอบการอาชีพทางด้านช่าง.....	2.25	0.99	น้อย
14	เลือกเรียนเพราะนิยมชมชอบและประทับใจบุคคลที่ ประกอบอาชีพด้านนี้.....	2.26	0.95	น้อย
15	เลือกเรียนเพราะมีพี่หรือญาติเรียนสำเร็จด้านวิชาอาชีพ	2.14	0.89	น้อย
รวม		2.18	0.62	น้อย

จากตาราง 8 แสดงว่าสิ่งที่เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องในระดับมากคือ เรียนโดยตัดสินใจด้วยตนเอง ($\mu = 2.57$) ตามเพื่อนสนิทแนะนำ ($\mu = 3.04$) นอกนั้นเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องในระดับน้อย เมื่อพิจารณาโดยรวมบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.18$)

2.5 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านการศึกษาคือ ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 9

ตาราง 9 มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านการศึกษาคือ (N = 118)

ข้อ	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านการศึกษาคือ	μ	σ	ระดับ
1	เลือกเรียนเพราะคิดว่าเป็นวิชาที่มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนในระดับที่สูงขึ้น.....	2.02	0.99	น้อย
2	เลือกเรียนเพราะคิดว่าได้คะแนนดีซึ่งทำให้สมัครเรียนต่อได้ง่าย.....	2.37	0.90	น้อย

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านการศึกษาต่อ	μ	σ	ระดับ
3	เลือกเรียนเพราะวิชานี้เป็นวิชาพื้นฐานของการเรียนต่อสาขา วิศวกรรมศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา.....	2.64	0.87	มาก
4	เลือกเรียนเพราะเห็นรุ่นพี่จบแล้วได้เข้าศึกษาในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง.	2.34	0.93	น้อย
5	เลือกเรียนเพราะต้องการที่จะเรียนต่อในระดับอาชีวศึกษา.....	2.05	0.87	น้อย
6	เลือกเรียนเพราะสามารถนำไปเป็นวิชาพื้นฐานในการศึกษาหาความรู้ อื่น ๆ ได้.....	2.00	1.01	น้อย
7	เลือกเรียนเพราะมีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะศึกษาต่อในหลักสูตรฝึกอาชีพ ระยะสั้น.....	2.57	0.95	มาก
8	เลือกเรียนเพราะสามารถศึกษาต่อในระดับสูงได้หลายสถาบัน.....	2.00	0.97	น้อย
9	เลือกเรียนเพราะต้องการมีความรู้พื้นฐานทางด้านช่างเพื่อศึกษาต่อ.....	2.27	0.98	น้อย
10	เลือกเรียนเพราะต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน....	2.20	0.97	น้อย
11	เลือกเรียนเพราะสามารถศึกษาต่อได้ด้วยตนเอง.....	2.36	0.94	น้อย
12	เลือกเรียนเพราะว่าใช้ทุนทรัพย์น้อยซึ่งสามารถสมัครเรียนต่อได้.....	2.12	0.98	น้อย
รวม		2.25	0.60	น้อย

จากตาราง 9 แสดงว่าสิ่งที่เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านการศึกษาต่อในระดับมากคือ เป็นวิชาพื้นฐานของการเรียนต่อสาขาวิศวกรรมศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา ($\mu = 2.64$) ตั้งใจที่จะศึกษาต่อในหลักสูตรฝึกอาชีพระยะสั้น ($\mu = 2.57$) นอกนั้นเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย เมื่อพิจารณาโดยรวมเห็นว่าการศึกษาต่อเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.25$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม แต่ละด้านคือ ด้านความถนัด ด้านความสนใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านการศึกษาต่อ จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

3.1 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านต่าง ๆ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1.1 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านความถนัด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 10

ตาราง 10 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านความถนัด

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านความถนัด			
	N	μ	σ	ระดับ
ดีมาก	13	2.47	0.53	น้อย
ดี	31	2.54	0.41	มาก
ปานกลาง	59	2.56	0.44	มาก
ต่ำ	13	2.34	0.30	น้อย
ต่ำมาก	2	2.27	0.16	น้อย
รวม	118	2.51	0.43	มาก

จากตาราง 10 แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี และปานกลาง เห็นว่าความถนัดเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ($\mu = 2.54$, และ 2.56 ตามลำดับ) แตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนดีมาก ต่ำและต่ำมากที่เห็นว่าความสนใจเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน อาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.47, 2.34$, และ 2.27 ตามลำดับ)

3.1.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน วิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านความสนใจ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 11

ตาราง 11 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน อาชีพอุตสาหกรรมด้านความสนใจ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน อาชีพอุตสาหกรรมด้านความสนใจ			
	N	μ	σ	ระดับ
ดีมาก	13	2.56	0.36	มาก
ดี	31	2.56	0.41	มาก
ปานกลาง	59	2.48	0.49	น้อย
ต่ำ	13	2.34	0.32	น้อย
ต่ำมาก	2	2.88	0.05	มาก
รวม	118	2.50	0.44	น้อย

จากตาราง 11 แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมาก ดีมาก และดี เห็นว่าความสนใจเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ในระดับมาก ($\mu = 2.88, 2.56$ และ 2.56 ตามลำดับ) แตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และปานกลาง เห็นว่าความสนใจเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชา พื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.34$ และ 2.48 ตามลำดับ)

3.1.3 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน
วิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 12

ตาราง 12 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน
อาชีพอุตสาหกรรมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน อาชีพอุตสาหกรรมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง			
	N	μ	σ	ระดับ
ดีมาก	13	2.08	0.54	น้อย
ดี	31	2.08	0.64	น้อย
ปานกลาง	59	2.21	0.60	น้อย
ต่ำ	13	2.23	0.68	น้อย
ต่ำมาก	2	3.20	0.09	มาก
รวม	118	2.18	0.62	น้อย

จากตาราง 12 แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมาก เห็นว่าบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ($\mu = 3.20$) แตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมาก ดี ปานกลาง และต่ำ เห็นว่าบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.08, 2.08, 2.21$ และ 2.23 ตามลำดับ)

3.1.4 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน
วิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านการศึกษาต่อ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 13

ตาราง 13 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน
อาชีพอุตสาหกรรมด้านการศึกษาต่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน อาชีพอุตสาหกรรมด้านการศึกษาต่อ			
	N	μ	σ	ระดับ
ดีมาก	13	2.08	0.78	น้อย
ดี	31	2.25	0.61	น้อย
ปานกลาง	59	2.26	0.56	น้อย
ต่ำ	13	2.24	0.62	น้อย
ต่ำมาก	2	2.79	0.88	มาก
รวม	118	2.25	0.60	น้อย

จากตาราง 13 แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมาก เห็นว่า
การศึกษาต่อเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับ
มาก ($\mu = 2.79$) แตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมาก ดี ปานกลาง และ
ต่ำ เห็นว่าการศึกษาต่อเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม
ในระดับน้อย ($\mu = 2.08, 2.25, 2.26$ และ 2.24 ตามลำดับ)

3.1.5 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียน
วิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมโดยรวม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 14

ตาราง 14 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน
อาชีพอุตสาหกรรมโดยรวม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน อาชีพอุตสาหกรรมโดยรวม			
	N	μ	σ	ระดับ
ดีมาก	13	2.30	0.48	น้อย
ดี	31	2.35	0.40	น้อย
ปานกลาง	59	2.38	0.43	น้อย
ต่ำ	13	2.29	0.42	น้อย
ต่ำมาก	2	2.81	0.24	มาก
รวม	118	2.36	0.42	น้อย

จากตาราง 15 แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมาก ดี ปานกลาง และต่ำ เห็นว่าความถนัด ความสนใจ บุคคลที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาต่อ เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.30, 2.35, 2.38$ และ 2.29 ตามลำดับ) ซึ่งแตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมาก เห็นว่าความถนัด ความสนใจ บุคคลที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาต่อ เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ($\mu = 2.81$)

3.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน อาชีพอุตสาหกรรม จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

3.2.1 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านความถนัด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 15

ตาราง 15 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน อาชีพอุตสาหกรรมด้านความถนัด

อาชีพของผู้ปกครอง	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน อาชีพอุตสาหกรรมด้านความถนัด			
	N	μ	σ	ระดับ
ธุรกิจ	30	2.54	0.48	มาก
รับราชการ	56	2.48	0.44	น้อย
รับจ้าง	32	2.55	0.37	มาก
รวม	118	2.51	0.43	มาก

จากตาราง 15 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างและธุรกิจ เห็นว่าความถนัดเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ($\mu = 2.55$ และ 2.54 ตามลำดับ) ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ ที่เห็นว่า ความถนัดเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.48$)

3.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชา
พื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านความสนใจ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 16

ตาราง 16 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน
อาชีพอุตสาหกรรมด้านความสนใจ

อาชีพของผู้ปกครอง	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน อาชีพอุตสาหกรรมด้านความสนใจ			
	N	μ	σ	ระดับ
ธุรกิจ	30	2.45	0.42	น้อย
รับราชการ	56	2.46	0.45	น้อย
รับจ้าง	32	2.63	0.42	มาก
รวม	118	2.50	0.44	น้อย

จากตาราง 16 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างเห็นว่า ความสนใจเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ($\mu = 2.63$) ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพธุรกิจและรับราชการที่เห็นว่า ความสนใจเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.45$, และ $\mu = 2.46$ ตามลำดับ)

3.2.3 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชา
พื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 17

ตาราง 17 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน
อาชีพอุตสาหกรรมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

อาชีพของผู้ปกครอง	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน อาชีพอุตสาหกรรมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง			
	N	μ	σ	ระดับ
ธุรกิจ	30	2.25	0.62	น้อย
รับราชการ	56	2.08	0.58	น้อย
รับจ้าง	32	2.30	0.67	น้อย
รวม	118	2.18	0.62	น้อย

จากตาราง 17 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพธุรกิจ รับราชการ และ
รับจ้าง เห็นไม่แตกต่างกันว่าบุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชา
พื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.25, 2.08$, และ 2.30 ตามลำดับ)

3.2.4 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชา พื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านการศึกษาต่อ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 18

ตาราง 18 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน
อาชีพอุตสาหกรรมด้านการศึกษาต่อ

อาชีพของผู้ปกครอง	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน อาชีพอุตสาหกรรมด้านการศึกษาต่อ			
	N	μ	σ	ระดับ
ธุรกิจ	30	2.31	0.63	น้อย
รับราชการ	56	2.16	0.56	น้อย
รับจ้าง	32	2.34	0.65	น้อย
รวม	118	2.25	0.60	น้อย

จากตาราง 18 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพธุรกิจ รับราชการ และ
รับจ้าง มีความเห็นไม่แตกต่างกันว่า การศึกษาต่อเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชา
พื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.31, 2.16$ และ 2.34 ตามลำดับ)

3.2.5 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมโดยรวม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 19

ตาราง 19 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมโดยรวม

อาชีพของผู้ปกครอง	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมโดยรวม			
	N	μ	σ	ระดับ
ธุรกิจ	30	2.38	0.45	น้อย
รับราชการ	56	2.29	0.39	น้อย
รับจ้าง	32	2.46	0.45	น้อย
รวม	118	2.36	0.42	น้อย

จากตาราง 19 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพธุรกิจ รับราชการ และรับจ้าง มีความเห็นไม่แตกต่างกันว่า ความถนัด ความสนใจ บุคคลที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาต่อ เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.38, 2.29$, และ 2.46 ตามลำดับ)

3.3 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม จำแนกตาม ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

3.3.1 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านความถนัด ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 20

ตาราง 20 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านความถนัด

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านความถนัด			
	N	μ	σ	ระดับ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	2.38	0.35	น้อย
ปริญญาตรี	45	2.50	0.48	น้อย
ปริญญาโท	30	2.54	0.43	มาก
สูงกว่าปริญญาโท	40	2.51	0.39	มาก
รวม	118	2.51	0.43	มาก

จากตาราง 20 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาโท และสูงกว่าปริญญาโท เห็นว่าความถนัด เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ($\mu = 2.54$, และ 2.51 ตามลำดับ) ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรี เห็นว่าความถนัดเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.38$, และ 2.50 ตามลำดับ)

3.3.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชา พื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านความสนใจ ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 21

ตาราง 21 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน
อาชีพอุตสาหกรรมด้านความสนใจ

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน อาชีพอุตสาหกรรมด้านความสนใจ			
	N	μ	σ	ระดับ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	2.59	0.49	มาก
ปริญญาตรี	45	2.51	0.45	มาก
ปริญญาโท	30	2.55	0.47	มาก
สูงกว่าปริญญาโท	40	2.45	0.40	น้อย
รวม	118	2.50	0.44	น้อย

จากตาราง 21 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และปริญญาโท เห็นว่าความสนใจ เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ($\mu = 2.59, 2.51$, และ $\mu = 2.55$ ตามลำดับ) ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาโท เห็นว่าความสนใจ เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.45$)

3.3.3 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชา พื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 22

ตาราง 22 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน
อาชีพอุตสาหกรรมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน อาชีพอุตสาหกรรมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง			
	N	μ	σ	ระดับ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	2.36	0.43	น้อย
ปริญญาตรี	45	2.25	0.59	น้อย
ปริญญาโท	30	2.17	0.71	น้อย
สูงกว่าปริญญาโท	40	2.10	0.60	น้อย
รวม	118	2.18	0.62	น้อย

จากตาราง 22 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท และสูงกว่าปริญญาโท มีความเห็นไม่แตกต่างกันว่า บุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.36, 2.25, 2.17$ และ 2.10 ตามลำดับ)

3.3.4 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านการศึกษาต่อ ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 23

ตาราง 23 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านการศึกษาต่อ

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านการศึกษาต่อ			
	N	μ	σ	ระดับ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	2.11	0.41	น้อย
ปริญญาตรี	45	2.30	0.63	น้อย
ปริญญาโท	30	2.29	0.70	น้อย
สูงกว่าปริญญาโท	40	2.16	0.50	น้อย
รวม	118	2.25	0.60	น้อย

จากตาราง 23 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท และสูงกว่าปริญญาโท มีความเห็นไม่แตกต่างกันว่า การศึกษาต่อเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.11, 2.30, 2.29$ และ 2.16 ตามลำดับ)

3.3.5 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชา
พื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมโดยรวม ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 24

ตาราง 24 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน
อาชีพอุตสาหกรรมโดยรวม

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐาน อาชีพอุตสาหกรรมโดยรวม			
	N	μ	σ	ระดับ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	2.37	0.35	น้อย
ปริญญาตรี	45	2.39	0.46	น้อย
ปริญญาโท	30	2.39	0.49	น้อย
สูงกว่าปริญญาโท	40	2.30	0.35	น้อย
รวม	118	2.36	0.42	น้อย

จากตาราง 24 แสดงว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีความเห็นไม่แตกต่างกันว่า ความถนัด ความสนใจ บุคคลที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาต่อ เป็น มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.37, 2.39, 2.39$ และ 2.30 ตามลำดับ)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม 4 ด้าน คือ ด้านความถนัด ด้านความสนใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านการศึกษาต่อ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครองและระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

สมมติฐานในการวิจัย

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครองต่างกัน มีความคิดเห็นต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมแตกต่างกัน

ประชากร

ประชากร คือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ปีการศึกษา 2542 ที่เลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมแล้ว จำนวน 118 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพส่วนตัวของนักเรียน

ตอนที่ 2 สอบถามมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพ

อุตสาหกรรม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ ด้านความถนัด จำนวน 13 ข้อ ด้านความสนใจ จำนวน 13 ข้อ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง จำนวน 15 ข้อ และด้านการศึกษาต่อ จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 118 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนมา 118 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของนักเรียนเป็นร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมแต่ละด้านคือ ด้านความถนัด ด้านความสนใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านการศึกษาต่อ โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย สรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของนักเรียน พบว่า

1.1 นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลาง (ร้อยละ 50) มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมาก หรือต่ำมาก (ร้อยละ 11.00 หรือ 1.70)

1.2 นักเรียนส่วนใหญ่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ (ร้อยละ 47.50) ที่เหลือประกอบอาชีพธุรกิจและรับจ้างจำนวนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 25.40 และ 27.10) และไม่มีผู้ปกครองนักเรียนคนใดเลยที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมหรืออาชีพอื่น ๆ

1.3 นักเรียนส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับปริญญาโท และสูงกว่า ปริญญาโท (ร้อยละ 59.30) รองลงมาเป็นปริญญาตรี (ร้อยละ 38.10) ต่ำกว่า ปริญญาตรีมีเพียง 3 คนเท่านั้น (ร้อยละ 2.50)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชา พื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม พบว่า

2.1 ความถนัดเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ในระดับมาก ($\mu = 2.51$) ส่วนความสนใจ ($\mu = 2.50$) บุคคลที่เกี่ยวข้อง ($\mu = 2.18$) และการศึกษาต่อ ($\mu = 2.25$) เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพ อุตสาหกรรมในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.36$)

2.2 มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านความถนัด บางประการเป็นมูลเหตุจูงใจในระดับน้อย เช่น ร่างกายเหมาะสมกับงานที่ ปฏิบัติ ($\mu = 2.29$) ความถนัดในวิชาพื้นฐานอาชีพ ($\mu = 2.37$) ความสามารถในการ ออกแบบ ($\mu = 2.38$) การฝึกฝนความรู้ ($\mu = 2.42$) และมีความสามารถในการ คิดและการแก้ปัญหาด้านวิชาอาชีพ ($\mu = 2.33$) เป็นต้น

2.3 มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านความสนใจ ที่เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมใน ระดับน้อย คือ มีความรักในวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ($\mu = 2.44$) มีความสนใจ ในวิชาพื้นฐานอาชีพ ($\mu = 2.31$) วิชาที่เปิดสอนตรงกับความสนใจ ($\mu = 2.45$) สนใจ เทคนิคการถ่ายทอดความรู้ทางด้านงานช่าง ($\mu = 2.39$) นักเรียนบางส่วนนิยมเรียน ($\mu =$

2.36) มีความพอใจต่อวิชาอาชีพที่เปิดสอน ($\mu = 2.25$) และวิชาเหล่านี้ทำให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานจริง ($\mu = 2.45$) นอกนั้นเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก

2.4 มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ที่เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย คือ ได้รับคำแนะนำจากครู - อาจารย์ ($\mu = 2.29$) ผู้ปกครองแนะนำ ($\mu = 2.08$) ต้องการประกอบอาชีพตามผู้ปกครอง ($\mu = 1.89$) ครูแนะแนวแนะนำ ($\mu = 1.91$) ญาติพี่น้องแนะนำ ($\mu = 1.83$) ผู้ประสบความสำเร็จในวิชาอาชีพเป็นผู้แนะนำ ($\mu = 1.88$) ผู้ใกล้ชิดมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มาก ($\mu = 2.01$) ในตระกูลให้ความสำคัญกับอาชีพนี้ ($\mu = 2.23$) เป็นวิชาอาชีพที่อำนวยความสะดวกให้กับผู้คนส่วนใหญ่ ($\mu = 1.93$) เพราะคนส่วนมากเลือกเรียน ($\mu = 2.40$) เห็นตัวอย่างของความก้าวหน้าของผู้ประกอบอาชีพทางด้านช่าง ($\mu = 2.25$) นิยมชมชอบและประทับใจบุคคลที่ประกอบอาชีพด้านนี้ ($\mu = 2.26$) และพี่หรือญาติเรียนสำเร็จด้านวิชาอาชีพ ($\mu = 2.14$) นอกนั้นเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก

2.5 มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านการศึกษาต่อ ที่เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย คือ เป็นวิชาที่มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนในระดับที่สูงขึ้น ($\mu = 2.02$) คิดว่าได้คะแนนดี ซึ่งทำให้สมัครเรียนต่อได้ง่าย ($\mu = 2.37$) เห็นรุ่นพี่ที่จบแล้วได้เข้าศึกษาในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง ($\mu = 2.34$) ต้องการที่จะเรียนต่อในระดับอาชีวศึกษา ($\mu = 2.05$) สามารถนำไปเป็นวิชาพื้นฐานในการศึกษาหาความรู้อื่น ๆ ได้ ($\mu = 2.00$) สามารถศึกษาต่อในระดับสูงได้หลายสถาบัน ($\mu = 2.00$) ต้องการมีความรู้พื้นฐานทางด้านช่างเพื่อศึกษาต่อ ($\mu = 2.27$) ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ($\mu = 2.20$) สามารถศึกษาต่อได้ด้วยตนเอง ($\mu = 2.36$) และใช้ทุนทรัพย์น้อยซึ่งสามารถสมัครเรียนต่อได้ ($\mu = 2.12$) นอกนั้นเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านการศึกษาต่อในระดับมาก

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชา
พื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม

3.1 เปรียบเทียบตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า

3.1.1 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมาก ดี ปานกลาง และต่ำ เห็นว่าความถนัด ความสนใจ บุคคลที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาต่อ เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.30$, $\mu = 2.35$, $\mu = 2.38$ และ $\mu = 2.29$ ตามลำดับ) แตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมาก เห็นว่าเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ($\mu = 2.81$) สอดคล้องกับสมมติฐาน

3.1.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมาก ต่ำ และต่ำมาก เห็นว่าความถนัด เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.47$, $\mu = 2.34$ และ $\mu = 2.27$ ตามลำดับ) แตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี และปานกลาง เห็นว่าความถนัด เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ($\mu = 2.54$ และ $\mu = 2.56$ ตามลำดับ) สอดคล้องกับสมมติฐาน

3.1.3 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และต่ำ เห็นว่าความสนใจเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.48$ และ $\mu = 2.34$ ตามลำดับ) แตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมาก ดี และต่ำมาก เห็นว่าความสนใจ เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ($\mu = 2.56$, $\mu = 2.56$ และ $\mu = 2.88$ ตามลำดับ) สอดคล้องกับสมมติฐาน

3.1.4 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมาก เห็นว่าบุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ($\mu = 3.20$) แตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมาก ดี ปานกลาง และต่ำ เห็นว่าบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.08$, $\mu = 2.08$, $\mu = 2.21$ และ $\mu = 2.23$ ตามลำดับ) สอดคล้องกับสมมติฐาน

3.1.5 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมาก เห็นว่าการศึกษาต่อเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ($\mu = 2.79$) แตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมาก ดี ปานกลาง และต่ำ เห็นว่าการศึกษาต่อเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.08$, $\mu = 2.25$, $\mu = 2.26$, และ $\mu = 2.24$ ตามลำดับ) สอดคล้องกับสมมติฐาน

3.2 เปรียบเทียบตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า

3.2.1 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพธุรกิจ รับราชการ และรับจ้าง มีความเห็นไม่แตกต่างกันว่าความถนัด ความสนใจ บุคคลที่เกี่ยวข้องและการศึกษาต่อเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.38$, $\mu = 2.29$ และ $\mu = 2.46$ ตามลำดับ)

3.2.2 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพธุรกิจ และรับจ้าง เห็นว่าความถนัดเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ($\mu = 2.54$ และ $\mu = 2.55$ ตามลำดับ) แตกต่างกับนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ เห็นว่าความถนัดเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ($\mu = 2.48$) สอดคล้องกับสมมติฐาน

3.2.3 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง เห็นว่าความสนใจ เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ($\mu = 2.63$) แตกต่างกับนักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพธุรกิจและรับราชการ เห็นว่าความสนใจเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.45$ และ $\mu = 2.46$ ตามลำดับ) สอดคล้องกับสมมติฐาน

3.2.4 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพธุรกิจ รับราชการ และรับจ้าง มีความเห็นไม่แตกต่างกันว่า บุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.25$, $\mu = 2.08$ และ $\mu = 2.30$ ตามลำดับ) ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

3.2.5 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพธุรกิจ รับราชการ และรับจ้าง มีความเห็นไม่แตกต่างกันว่า การศึกษาต่อ เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.36$, $\mu = 2.16$ และ $\mu = 2.34$ ตามลำดับ) ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

3.3 เปรียบเทียบตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า

3.3.1 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท และสูงกว่าปริญญาโท มีความเห็นไม่แตกต่างกันว่า ความถนัด ความสนใจ บุคคลที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาต่อ เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.37$, $\mu = 2.39$, $\mu = 2.39$ และ $\mu = 2.30$ ตามลำดับ) ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

3.3.2 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และ ปริญญาตรี เห็นว่าความถนัด เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.38$ และ $\mu = 2.50$ ตามลำดับ) แตกต่างกับนักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาโท และสูงกว่าปริญญาโท เห็นว่าความถนัด เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ($\mu = 2.54$ และ $\mu = 2.51$ ตามลำดับ) สอดคล้องกับสมมติฐาน

3.3.3 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และปริญญาโท เห็นว่าความสนใจ เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ($\mu = 2.59$, $\mu = 2.51$ และ $\mu = 2.55$ ตามลำดับ) แตกต่างกับนักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาโท เห็นว่าความสนใจ เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.45$) สอดคล้องกับสมมติฐาน

3.3.4 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท และสูงกว่าปริญญาโท มีความเห็นไม่แตกต่างกันว่าบุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.36$, $\mu = 2.25$, $\mu = 2.17$ และ $\mu = 2.10$ ตามลำดับ) ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

3.3.5 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท และสูงกว่าปริญญาโท มีความเห็นไม่แตกต่างกันว่าการศึกษาต่อ เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ($\mu = 2.11$, $\mu = 2.30$, $\mu = 2.29$ และ $\mu = 2.16$ ตามลำดับ) ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

อภิปรายผล

การอภิปรายผลจะอภิปรายดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของนักเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลาง (ร้อยละ 50) มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมาก กับต่ำ อยู่ในเกณฑ์เท่ากัน (ร้อยละ 11) และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมากมีเพียง 2 คน (ร้อยละ 1.70) ซึ่งเป็นไปตามสภาพของห้องเรียนปกติโดยทั่วไปคือ นักเรียนในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จะรับนักเรียนเข้าเรียนจากมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่เปิดรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงไม่สามารถที่จะมีการสอบคัดเลือกนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมากได้ นอกจากนั้นยัง พบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ เพราะการรับนักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จะเป็นบุตรและธิดาของข้าราชการในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งมีสิทธิ์ที่จะศึกษาต่อในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ได้ทุกคน และนอกจากนี้ไม่มีผู้ปกครองคนใดเลยที่มีอาชีพเกษตรกรรม และอาชีพอื่น ๆ เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปกครองของนักเรียนเป็นข้าราชการในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งข้าราชการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับของมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม -

กรรม ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความถนัด เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีความชอบและมีความถนัดในการฝึกการทำงานหลาย ๆ ด้านที่เหมาะสมกับสติปัญญาของตนเองเพื่อนำไปประกอบอาชีพและมีความสามารถเกี่ยวกับงานช่างพื้นฐาน ซึ่ง สนั่น ประจงจิตร (2515 : 58 - 63) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกอาชีพของโรงเรียนแบบประสมและแบบธรรมดา พบว่า นักเรียนมัธยมแบบประสมได้รับแรงจูงใจในการเลือกอาชีพ คือ ด้านความถนัดสำคัญที่สุด ที่รองลงมาคือ ความสนใจ เหตุผลส่วนตัวและบุคคลที่เกี่ยวข้องและนักเรียนมัธยมแบบธรรมดาได้รับแรงจูงใจในการเลือกอาชีพ คือ ด้านความถนัด

สูงที่สุด ที่รองลงมาคือ ความสนใจ เหตุผลส่วนตัวและบุคคลที่เกี่ยวข้อง และนักเรียนมัธยมแบบธรรมดาได้รับแรงจูงใจในการเลือกอาชีพ คือ ด้านความถนัดสูงที่สุด ที่รองลงมาคือ ความสนใจ เหตุผลส่วนตัวและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ส่วนมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านความสนใจ เป็นมูลเหตุจูงใจในระดับน้อย เนื่องจากนักเรียนมีความรักและสนใจในวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม และวิชาที่เปิดสอนตรงกับความสนใจน้อย ตลอดจนเทคนิคในการถ่ายทอดไม่น่าสนใจ ไม่มีความพึงพอใจต่อวิชาที่เปิดสอนและมีการปฏิบัติงานจริงเพียงเล็กน้อย จึงทำให้นักเรียนขาดความสนใจในการเลือกเรียน

สำหรับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็นมูลเหตุจูงใจในระดับน้อย เนื่องจากคำแนะนำจากครู - อาจารย์ ผู้ปกครอง ครูแนะแนว ญาติพี่น้อง ผู้ประสบความสำเร็จในวิชาอาชีพเป็นผู้แนะนำ ต้องการประกอบอาชีพตามผู้ปกครอง คนใกล้ชิดมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มาก ในตระกูลให้ความสำคัญเป็นวิชาอาชีพที่อำนวยความสะดวกให้กับผู้คนส่วนใหญ่ ผู้ปกครองอาชีพทางด้านช่างมีความก้าวหน้า นิยมชมชอบและประทับใจบุคคลที่ประกอบอาชีพด้านวิชาอาชีพ และมีพี่หรือญาติเรียนสำเร็จด้านวิชาอาชีพ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวไม่เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ซึ่งแสดงว่าการชักนำของผู้อื่นไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม

สำหรับมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม ด้านการศึกษาต่อ เป็นมูลเหตุจูงใจในระดับน้อย เนื่องจากเป็นวิชาที่มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนในระดับที่สูงขึ้น คิดว่าไค้คะแนนดี ได้เข้าศึกษาในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง เรียนต่อในระดับอาชีวศึกษา นำไปเป็นวิชาพื้นฐานในการหาความรู้อื่น ๆ ได้ สามารถศึกษาต่อได้หลายสถาบันหรือหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สามารถศึกษาต่อได้ด้วยตนเอง ใช้ทุนทรัพย์น้อยและต้องการมีความรู้พื้นฐานทางด้านช่างเพื่อศึกษาต่อ ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ไม่มีอิทธิพลต่อมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมด้านการศึกษาต่อ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม จำแนกตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครองแตกต่างกัน พบว่า

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมาก ดี ปานกลาง และต่ำ เห็นว่า ความถนัด ความสนใจ บุคคลที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาต่อ เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ซึ่งแตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมาก เห็นว่าความถนัด ความสนใจ บุคคลที่เกี่ยวข้องและการศึกษาต่อ เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับมาก ซึ่ง ประมวล วิทยากร (2520 : 100 - 114) พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเลือกอาชีพแตกต่างกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และ สมพงษ์ อาภาพันธ์ (2519 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบประสมภาคเหนือ พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเลือกอาชีพแตกต่างจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ สมบัติ สุขสมบูรณ์ (2540) กล่าวว่า ปัจจัยต่อความสนใจเลือกเรียนต่อสายสามัญศึกษา และสายอาชีวศึกษา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสนใจเลือกเรียนต่อ ม. 4 สายสามัญมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับ แบลคเบิร์น (Blackburn : 1975 : 4152A) ที่พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีความคาดหวังและปรารถนาในอาชีพในระดับสูง

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพธุรกิจ รับราชการ และรับจ้าง เห็นว่าความถนัด ความสนใจ บุคคลที่เกี่ยวข้องและการศึกษาต่อ เป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) มีอุปกรณ์การเรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อต่าง ๆ และการเสนอข้อมูลของโรงเรียนเป็นไปอย่างเท่าเทียมกัน มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมจึงคล้ายคลึงกัน จึงเป็นไปได้ว่านักเรียนที่ผู้ปกครองอาชีพต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2529 : 90) พบว่า อาชีพของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพของนักเรียนและไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประมวล วิทยากร (2520 : 100 - 114) พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันจะ

เลือกอาชีพต่างกัน ชีรศักดิ์ ทาทอง (2529 : 77) พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนเกษตรกรรมไม่เหมือนกัน สมพงษ์ อาภาพันธ์ (2519 : บทคัดย่อ) และ ช่อทิพย์ ราศรีเกรียงไกร (2523 : 83 - 89) พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน นักเรียนได้ให้เหตุผลหรือแรงจูงใจในการเลือกอาชีพแตกต่างกัน

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2530 : 90) พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพของนักเรียน และอาจเป็นเพราะผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) มีระดับการศึกษาใกล้เคียงกัน จึงมีโอกาสให้คำแนะนำหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพแก่บุตร ธิดาใกล้เคียงกัน จึงทำให้นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมพงษ์ อาภาพันธ์ (2519 : บทคัดย่อ) และ กฤษณา วงษาสันต์ (2524 : 62) พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกอาชีพต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

โรงเรียนควรมีระบบหรือวิธีการให้ข้อมูลในการให้คำปรึกษา เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมให้มากขึ้น ซึ่งอาจทำได้โดยอาศัยการประชุมสัมพันธ หรือแนะแนวเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม อาจจะพาเด็กนักเรียนออกไปดูงานทางด้านอาชีพในสถานประกอบการต่าง ๆ หรือจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวิชาพื้นฐานอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางให้กับนักเรียนได้เลือกเรียนในหลักสูตรที่เหมาะสมกับมูลเหตุจูงใจ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ควรมีการวิจัยในเรื่องนี้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยในจังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศ เพื่อจะได้ทราบถึงมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมและใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงส่งเสริมให้เด็กนักเรียนมีมูลเหตุจูงใจให้มากขึ้นเพื่อให้เกิดผลดีกับวิชานี้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : ภาควิชาการ
แนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- กฤษณา วงษาสันต์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโปรแกรมการเรียนของ
นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนมัธยมศึกษา อ.เมือง จ.อุบลราชธานี.
วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8
พ.ศ.2540 - 2544. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539.
- คู่มือนักเรียน ครู และผู้ปกครอง โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม). กรุงเทพฯ : โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2542.
- จิราวัลย์ มนต์กันภัย. เหตุผลในการศึกษาต่อของนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทาง
การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2533. อัดสำเนา.
- จรินทร์ บุญชู่ม. การศึกษาการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ของโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2525. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525. อัดสำเนา.
- จรรยา ทองถาวร. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2530.
- เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. “ความต้องการทางการศึกษา,” ใน โอกาสและการเลือก
วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 2 : 17 - 23 ; ธันวาคม 2524 - มกราคม 2525.
- ชม ภูมิภาค. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์. 2525.
- ชวาล แพรัตกุล. เทคนิคการวัดผล. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2508.
- . ความหมายของความนับ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วีระสัมพันธ์, 2513.

- ช่อทิพย์ ราศรีเกรียงไกร. ความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.
- เจียรศรี วิวิศรี. จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย. การสำรวจความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2533. อัดสำเนา.
- ดวงเคื่อน พันธุมนาวิน. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- ดนัย ยาหอม. แรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬาของนักกีฬานักเรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา. “เรียนเพื่ออะไร,” วิทยจารย์. 4 : 32 - 35 ; ตุลาคม - ธันวาคม 2526.
- ธีรศักดิ์ ทาทอง. ปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกแผนการเรียน เกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.
- ธนู แสงศักดิ์. “ข้อสังเกตยี่สิบปีของการพัฒนาเศรษฐกิจและการศึกษา,” สารพัฒนาหลักสูตร. 4 (35) : 3 - 11 ; กุมภาพันธ์ 2528.
- ธำรงค์ศักดิ์ หมั่นจักร และศรีสง่า กรรณสูต. จิตวิทยาธุรกิจ. ปทุมธานี : ศูนย์หนังสือศรีสง่า, 2528.
- นิภา เมธธาวิชัย. การประเมินผลการเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พิเศษรู้การพิมพ์, 2536.

- นิภา วัฒนเวทิน. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. ถ่ายเอกสาร.
- บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ. การจัดและการประเมินผลการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สามเจริญพานิช, 2535.
- บุหงา เอกภพอนุกุล. การศึกษาความสนใจในอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2535. อัดสำเนา.
- ปฐม นิกมานนท์. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.
- ประมวล วิทยากร. ถำนิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.
- ประหยัด ทองมาก. ความวิตกกังวล นิสัยในการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- ปราณี รามสูต. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูธนบุรี, 2538.
- เปรื่อง กิจรัตน์. อุตสาหกรรมศึกษา หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : คณะอุตสาหกรรมศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร, 2532.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. เอกสารประกอบการสอนแนะแนว 515. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- พจน์ สะเพียรชัย. “การศึกษากับการพัฒนาเยาวชน,” วารสารการศึกษาแห่งชาติ. (2) : 7 - 35 ธันวาคม 2525 - มกราคม 2526.
- พยอม วงศ์สารศรี. หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว. วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2526.

- พรรณิ (ชูทัย) เจนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน : จิตวิทยาการศึกษาสำหรับครูในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, 2528.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- พิภพ เจริญสุข. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพเกษตรแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532. อัดสำเนา.
- เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- มนูญ ตนะวัฒนา. จิตวิทยาพัฒนาชีวิต. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2525.
- มารศรี กองเกตุ. ผลของทัศนคติระดับการศึกษาอาชีพและรายได้บิดามารดาที่มีต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. การวัดผลและการสร้างแบบสอบถามผลสัมฤทธิ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- “ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542,” ฉบับผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเพื่อเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณา. 25 มีนาคม 2542.
- ลัดดาวัลย์ โคว์ตระกูล. การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุของการเลือกและไม่เลือกแผนการเรียนวิชาอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดลำปาง. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :

สุวีริยาสาส์น, 2538.

วาริ ว่องพินัยรัตน์. การสร้างข้อทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาทดสอบ
และวิจัยการศึกษา คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา สหวิทยาลัย
รัตนโกสินทร์, 2530.

วาสนา วิเชียรฉาย. สิ่งจูงใจของนักเรียนในการเรียนวิชาเอกศิลปหัตถกรรมระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร.

วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.

วิจิตรพาณี วัฒนสินธุ์ และจำเนียร ช่วงโชติ. จิตวิทยาความแตกต่างระหว่างบุคคล.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2519.

ขมาธร พันธุมโพธิ์. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในกรุงเทพมหานคร.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533.) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.

สมเดช อารีสวัสดิ์. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทย

และความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้

บทบาทสมมติกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

สมบัติ สุขสมบูรณ์. การศึกษาปัจจัยต่อความสนใจเลือกเรียนต่อสายสามัญศึกษาและ

สายอาชีวศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

สมพงษ์ มั่นระวัง. การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพ

ของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2512. ปรินิพนธ์

กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2513. อัดสำเนา.

- สมพงษ์ อาภาพันธ์. การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันในโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบประสมภาคตะวันออก
เฉิงเหนือ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.
- สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
..... จิตวิทยาเด็ก. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2536.
- สุพจน์ นฤมล. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 : กรณีศึกษาจังหวัดยโสธร กับจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม.
กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2532. อัดสำเนา.
- สุวิมล คีลัน. การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกแผนการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดโรงเรียนรัฐบาล ในจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.
อัดสำเนา.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- สำเริง บุญเรืองรัตน์. “การวัดทัศนคติและความสนใจ,” วารสารการวัดผลการศึกษา.
(2) : 8 - 9 ; กันยายน - ธันวาคม 2524.
- หฤทัย อติชาตพงศ์. จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการ
แนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ พลศึกษา, 2525.
- อนงค์ สกุลฤๅ. สำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- อรอนงค์ แจ่มผล. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
วิทยานิพนธ์. ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.

- Abusal, Mohammad Abdulkarim. "Characteristic and Factors Affecting Students' Choice of Vocational Programs in Area Vocational Technical Schools in Oklahoma," **Dissertation Abstracts International**. (44) : 2124 - A ; January, 1983.
- Anatasi, Anne. **Psychological**. Testing. New York : Macmillan Publishing Co., Inc. 1976,
- Dewey, John. **Dictionary of Education**. New York : Philosophical Library, 1972.
- Dobbins, Loy Henderson. Educational and Occupational Aspirations and Expectation of High School Senior Boys in Five Louisiana Parishes," **Dissertation Abstracts International**. 29 (9) : 1958 ; March, 1969.
- Cronbach, Lee J. **Educational Psychology**. New York : Harcourt Brace and Company, 1966.
- Cook, walter Roy. "Factors Associated with the Occupational choices of young man," **Dissertation Abstract**. 28(2) : 799; August, 1967.
- Good, Cater V. **Dictionary of Education**. New York : McGraw - Hell Book Company, 1973.
- Guildford, John S. and David E. Gray. **Motivation and Modern Management**. London : Harper and Row Apublishers, 1970.
- Hain, Milton E. and Malcolm S. Maclean. **Counseling Psychology**. New York : McGraw-Hill Book Company, Inc. 1955.
- Hall, Eric. **Human relations in Education**. London : Routledge, 1988.
- Hilgard, Evnest R. **Introduction to Psychology**. New York : Hercourt Brace and World Inc., 1962.
- Hutton, Sandra Smith. "Occupational Interests and The Motivation for Occupational Achievements Among Women," **Dissertation Abstracts International**. (43) : 2085 - A ; April, 1979.

- Jager, Harry A. and Gliford P. Frochlich. "Guidance Tools for Vocational Shop Instructor," **Vocational Instructors's shop Handbook VIII**. New York : Harper and Brothers, 1974.
- Janssen, Susan L. G. "Determinants of Parents' Aspirations and Expectations for their Children's Educational and Occupational Attainment," **Dissertation Abstracts International**. (43) : 2084 - A ; February, 1983.
- Morgan, Clefford and Richard A. King. **Introduction to Psychology**. New York : McGraw - Hill Book Co., 1966.
- Murray, Frank B. "The Impact of Piagetian Theory ; On Education, Philosophy," **Psychiatry and psychology**. Baltimore, Md : University Park Press. 1979.
- Powell, Marvin. **The Psychology of Adolescence**. New York : Bobbs Merrill, 1963.
- Roc, Anne. **The Psychology of Occupations**. New York : John Willey, 1964.
- Strong, E. K. **Vocational Interest of Men and Women**. California : Standford University Press, 1954.
- Strong, E. K. "Interest Score While in College of Occupations Engaged in 20 Years Later," **Educational Psychological Measurement**.
- Super, Donald E. and John O. Crites. **Appraising Vocational Fitness**. Delhi : Universal Book Stall, 1968.
- Vroom, Cyril O. **The Inquiring Mind**. Madison, Wisc., : University of Wisconsin Press, 1970.
- Warren, Howard C. **Dictionary of Psychology**. New York : Niffiin Company, 1934.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบตาม

และ

หนังสือขอความอนุเคราะห์การตอบแบบสอบถาม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ.....บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5644, 5646
ที่.....ทม 1007/ 5744.....วันที่.....๑๖ ธันวาคม 2542
เรื่อง.....ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นายสันติพงษ์ เจริญศรี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)" โดยมี รองศาสตราจารย์ชูชีพ อ่อนโคกสูง และ ดร.อุบวิทย์ สุวคันธกุล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร นัตรศุภกุล และ รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธัมณี เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชิญชวนให้ นายสันติพงษ์ เจริญศรี ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ลำดับ	0214
เรื่อง	2543
วันที่	10.00
เวลา	2.86

ส่วนราชการ.....บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5644, 5646

ที่.....หม 1007/ 0437.....วันที่.....๔๔ มกราคม 2543

เรื่อง.....ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย.....

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่ายมัธยม)

เนื่องด้วย นายสันติพงษ์ เจริญศรี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)" โดยมี รองศาสตราจารย์ชูชีพ อ่อนโรคสูง และ ดร.อุบวิทย์ สุวคันทรกุล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่และขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ที่เลือกเรียนวิชาอาชีพอุตสาหกรรม เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2543

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายสันติพงษ์ เจริญศรี ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

เรียน ผู้อำนวยการ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

1. เกณฑ์การคัดเลือก

2. มอช รศ.ดร. ชัยวัฒน์ กำนันการต่อไม่

ทพ.

เรียน ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
ขอความอนุเคราะห์
เก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์
ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 43 นี้

ส.อ.อ.
2. 4. 3

- 1 03. 2543

2. 2 43

๑ อ.อ.
๑ อ.อ.
๑ อ.อ.

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง มุลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
(ฝ่ายมัธยม)

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้มีความประสงค์จะศึกษาเรื่องมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชา
พื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการ
พัฒนากลุ่มวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ดังนั้นขอให้นักเรียนได้
โปรดพิจารณาข้อความคำถามในแบบสอบถามนี้ และตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของ
นักเรียน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัว
นักเรียน

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

() ผลการเรียนดีมาก	ได้คะแนนเฉลี่ย	4.00
() ผลการเรียนดี	ได้คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	3.00 - 3.99
() ผลการเรียนปานกลาง	ได้คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	2.00 - 2.99
() ผลการเรียนต่ำ	ได้คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 - 1.99
() ผลการเรียนต่ำมาก	ได้คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่	0.00 - 0.99

2. อาชีพผู้ปกครอง

() อาชีพเกษตรกรรม	() อาชีพธุรกิจ	() อาชีพรับราชการ
() อาชีพรับจ้าง	() อาชีพอื่น ๆ	

3. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

() ต่ำกว่าปริญญาตรี	() ปริญญาตรี
() ปริญญาโท	() สูงกว่าปริญญาโท

ตอนที่ 2 มุมเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมของนักเรียน

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในแต่ละด้าน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถามแล้วพิจารณาว่าแต่ละข้อคำถามเป็นเหตุผล
ที่ทำให้ให้นักเรียนตัดสินใจเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมมากน้อย
เพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงสำหรับนักเรียน

ข้อที่	มุมเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม	ระดับของมุมเหตุจูงใจ			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านความถนัด				
1	เลือกเรียนเพราะร่างกายเหมาะสมกับงานที่จะปฏิบัติ.....				
2	เลือกเรียนเพราะเหมาะสมกับสติปัญญาของตนเอง.....				
3	เลือกเรียนตามความถนัดของตนเองเพื่อนำไปประกอบอาชีพ..				
4	เลือกเรียนเพราะคิดว่ามีความถนัดในวิชาพื้นฐานอาชีพ.....				
5	เลือกเรียนเพราะมีความถนัดในวิชาอาชีพอุตสาหกรรมศึกษา..				
6	เลือกเรียนเพราะตนเองมีความสามารถในการออกแบบ....				
7	เลือกเรียนเพราะสามารถฝึกฝนความรู้ ทักษะด้านวิชาอาชีพ...				
8	เลือกเรียนเพราะรู้สึกชอบวิชาในลักษณะนี้ตั้งแต่เด็ก.....				
9	เลือกเรียนเพราะผู้เรียนมีความสามารถในการคิดและการแก้ ปัญหาด้านวิชาอาชีพ.....				
10	เลือกเรียนเพราะมีความสามารถในการปฏิบัติงานช่างได้.....				
11	เลือกเรียนเพราะตนเองมีความสามารถในการเรียนรู้ ฝึกฝน ในงานอาชีพ.....				
12	เลือกเรียนเพราะรู้สึกสนุกกับการได้ฝึกฝนงานอาชีพ.....				
13	เลือกเรียนเพราะนักเรียนมีความสามารถในหลาย ๆ ด้าน เกี่ยวกับงานช่างพื้นฐาน.....				

ข้อที่	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม	ระดับของมูลเหตุจูงใจ			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านความสนใจ				
14	เลือกเรียนเพราะมีความรักในวิชาพื้นฐานอุตสาหกรรม.....				
15	เลือกเรียนเพราะมีความสนใจในวิชาพื้นฐานอาชีพ.....				
16	เลือกเรียนเพราะก่อนเข้าเรียนนักเรียนมีความสนใจในวิชานี้ มาก่อนแล้ว.....				
17	เลือกเรียนเพราะวิชาที่เปิดสอนตรงกับความสนใจ.....				
18	เลือกเรียนเพราะสนใจเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ทางด้าน งานช่าง.....				
19	เลือกเรียนเพราะเห็นว่านักเรียนบางส่วนนิยมเรียน.....				
20	เลือกเรียนเพราะมีความพอใจต่อวิชาอาชีพที่เปิดสอน.....				
21	เลือกเรียนเพราะมีความสนุกสนานเพลิดเพลินกับการเรียน.....				
22	เลือกเรียนเพราะรู้สึกชอบวิชาที่เรียนเกี่ยวกับงานช่างพื้นฐาน...				
23	เลือกเรียนเพราะชอบในสิ่งที่เรียนแล้วสามารถปฏิบัติ งานช่างพื้นฐานได้.....				
24	เลือกเรียนเพราะมีจิตใจผูกพันและจดจ่อต่อวิชางานช่าง พื้นฐาน.....				
25	เลือกเรียนเพราะวิชาเหล่านี้ทำให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานจริง....				
26	เลือกเรียนเพราะนักเรียนมุ่งที่จะกระทำให้งานที่เรียนนั้น ประสบความสำเร็จ.....				

ข้อที่	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม	ระดับของมูลเหตุจูงใจ			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง				
27	เลือกเรียนโดยตัดสินใจด้วยตนเอง.....				
28	เลือกเรียนตามที่เพื่อนที่สนิทแนะนำ.....				
29	เลือกเรียนเพราะได้รับคำแนะนำจากครู - อาจารย์.....				
30	เลือกเรียนตามผู้ปกครองแนะนำ.....				
31	เลือกเรียนเพราะต้องการประกอบอาชีพตามผู้ปกครอง.....				
32	เลือกเรียนเพราะครูแนะแนวแนะนำ.....				
33	เลือกเรียนโดยญาติพี่น้องแนะนำ.....				
34	เลือกเรียนเพราะผู้ประสบความสำเร็จในวิชาชีพเป็นผู้แนะนำ.....				
35	เลือกเรียนเพราะผู้ใกล้ชิดมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มาก.....				
36	เลือกเรียนเพราะในตระกูลให้ความสำคัญกับอาชีพนี้.....				
37	เลือกเรียนเพราะเป็นวิชาชีพที่อำนวยความสะดวกให้กับผู้คนส่วนใหญ่.....				
38	เลือกเรียนเพราะคนส่วนมากเลือกเรียน.....				
39	เลือกเรียนเพราะเห็นตัวอย่างของความก้าวหน้าของผู้ประกอบอาชีพทางด้านช่าง.....				
40	เลือกเรียนเพราะนิยมชมชอบและประทับใจบุคคลที่ประกอบอาชีพด้านนี้.....				
41	เลือกเรียนเพราะมีพี่หรือญาติเรียนสำเร็จด้านวิชาชีพ.....				

ข้อที่	มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม	ระดับของมูลเหตุจูงใจ			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านการศึกษาต่อ				
42	เลือกเรียนเพราะคิดว่าเป็นวิชาที่มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนในระดับที่สูงขึ้น.....				
43	เลือกเรียนเพราะคิดว่าได้คะแนนดี ซึ่งทำให้สมัครเรียนต่อได้ง่าย.....				
44	เลือกเรียนเพราะวิชานี้เป็นวิชาพื้นฐานของการเรียนต่อสาขาวิศวกรรมศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา.....				
45	เลือกเรียนเพราะเห็นรุ่นพี่จบแล้วได้เข้าศึกษาในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียง.....				
46	เลือกเรียนเพราะต้องการที่จะเรียนต่อในระดับอาชีวศึกษา.....				
47	เลือกเรียนเพราะสามารถนำไปเป็นวิชาพื้นฐานในการศึกษาหาความรู้อื่น ๆ ได้.....				
48	เลือกเรียนเพราะมีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะศึกษาต่อในหลักสูตรฝึกอาชีพระยะสั้น.....				
49	เลือกเรียนเพราะสามารถศึกษาต่อในระดับสูงได้หลายสถาบัน				
50	เลือกเรียนเพราะต้องการมีความรู้พื้นฐานทางด้านช่างเพื่อศึกษาต่อ.....				
51	เลือกเรียนเพราะต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน.....				
52	เลือกเรียนเพราะสามารถศึกษาต่อได้ด้วยตนเอง.....				
53	เลือกเรียนเพราะว่าใช้ทุนทรัพย์น้อยซึ่งสามารถสมัครเรียนต่อได้.....				

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายสันติพงษ์ ช่อสกุล เจริญศรี

เกิดวันที่ 27 เดือน เมษายน พุทธศักราช 2506

สถานที่เกิด 341 ตำบลพระโขนง อำเภอพระโขนง

เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 341 ซอยสุขุมวิท 48 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตย

เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร โทร. 392 - 3477

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) โทร. 258 - 4001

260 - 9986 ถึง 8 โทรสาร. 258 - 9326

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2524 ม.ศ. 3 จากโรงเรียนวัดธาตุทอง อำเภอพระโขนง

เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2526 ปวช. (เทคนิคสถาปัตย์)

จากโรงเรียนเทคโนโลยีเปรมฤทัย กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2533 อนุปริญญาวิทยาศาสตร จากสถาบันราชภัฏจันทรเกษม

กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2535 กุรุศาสตรบัณฑิต (อุตสาหกรรมศิลป์)

พ.ศ. 2543 กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา)

จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

บทคัดย่อ
ของ
สันติพงษ์ เจริญศรี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
พฤษภาคม 2543

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) โดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้านคือ ด้านความถนัด ด้านความสนใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านการศึกษาต่อ จำแนกตามสถานภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ปีการศึกษา 2542 ที่เลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรม จำนวน 118 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 53 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ t - test ค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้แอลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น .9349

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในด้านความถนัดทางการเรียนในระดับมาก ส่วนด้านความสนใจ บุคคลที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาต่อเป็นมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาโดยรวม นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมอยู่ในระดับน้อย
2. นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันมีมูลเหตุจูงใจในการเลือกเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน

**THE INDUCTIVE CAUSES IN SELECTING BASIC INDUSTRIAL
VOCATIONAL SUBJECTS OF SENIOR HIGH SCHOOL
STUDENTS AT THE DEMONSTRATION SCHOOL
OF SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY
PRASARNMIT (SECONDARY)**

AN ABSTRACT

BY

SANTIPONG JAREONSRI

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Industrial Education
at Srinakharinwirot University**

May 2000

102

The purpose of this study was to investigate and compare the causes of motivation in studying the basic industrial vocational subject of the senior high school students of Prasarnmit Srinakharinwirot University Demonstration School (Secondary) in overall and in four aspects namely aptitude, interest, related persons and furthering study classified according to the condition of academic achievement, parents' occupation and parents' level of education. The subjects consisted of 118 senior high school students of Prasarnmit Srinakharinwirot University Demonstration School (Secondary) in the academic year 1999, who chose to study basic industrial vocational subject. The tools employed to elicit the information consisted of questionnaire with fifty - three items basic statistics t - test and α - Coefficient for data analysis. The Reliability of questionnaire is .9349

The results were as follows :

1. The senior high school students of Prasarnmitr Srinakharinwirot University Demonstration school (Secondary) have very high level of motivation in choosing their basic industrial vocational subjects in the aspect of aptitude. Nevertheless, they have very low level of motivation in the aspect of interest, related persons and furthering study. One the overall they have low level of motivation in choosing their basic industrial vocational subjects.
2. The senior high school students of Prasarnmitr Srinakharinwirot University Demonstration School (Secondary) who have different levels of learning achievement have different motivation in choosing their basic industrial vocational subjects.
3. Students whose parents have different careers have no difference in choosing their basic industrial vocational subjects.
4. Students whose parents have different levels of education have no difference in choosing their basic industrial vocational subjects